

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznik 20. Kwartał 60. Za ogłoszenie dopłaca się 50 centów miesięcznie.

Prenumerata przez pocztę miesięcznie 6.50. Rocznie 19.50.

Cena numeru pojedynczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:

Piotrkowska 106. Telefon 199.

Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:

Wywóz: 75 fen. za wiersz półkowy jednospaltowy (na stronie 2000 znaków).

Drobni: 15 fen. za wiersz, natomiast 150 Mk.

Nadesłanie przed tekstem 2.50 Mk., w tekście 8 Mk., po tekście 1.50 fen. za wiersz półkowy (str. 4 str.).

Nekrologi: 1.25 Mk. za wiersz półkowy (str. 4 str.).

Ministerstwo Skarbu

Urząd Pożyczek Państwowych i Skarbu Narodowego zawiadamia, że od środy dnia 28 maja r. b. Biura Urzędu Skarbu Narodowego są przeniesione z ulicy Marszałkowskiej 154 do gmachu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej — Bielańska 10/12. dokąd też należy kierować wszelką korespondencję, tyczącą się Urzędu Skarbu Narodowego.

Biura Urzędu Pożyczek Państwowych pozostają nadal przy ul. Marszałkowskiej 154.

Złowrog cię caratu.

Od pierwszej chwili, kiedy sprawa granic wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej zaczęła wywoływać w Paryżu trudności i komplikacje można było się domyślać, że pochodzą one wcale nie z chęci absolutnie ścisłego zastosowania zasady samookreślenia narodów, a że inny zupełnie nie teoretyczny problem zaprzętnął umysły dyplomacji wschodnio-europejskiej.

Jeżeli kto miał co do tego wątpliwość, musiał je stracić, gdy dowiedział się o kłopotach czesko-ruski, przyznaniu Czechom prawo do Rusi Podkarpackiej, o dążeniu powojennej części naszych polityków do t. zw. wspólnej granicy z Rumunją i wreszcie o... uznaniu rządu admirała Koczaka przez Radę czterech, jako „prawowitej władzy rosyjskiej” — (gouvernement régulier).

Na pozór wyłożone wyżej momenty polityczne mogą się zdawać nie związane ze sobą, w gruncie rzeczy stanowią ogniwą jednego łańcucha, którego miano — Rosja wraca.

Wraca w nieco zmienionej postaci, może bez Mikołaja Romanowa (choć i to nie jest pewne, jak wyżej wykazałem) wraca jednak z carskimi apetytami, z wyjątkami i z carską — antypolską polityką.

Nie dość że wraca ona, ale co więcej — zachodnia Europa sobie życzy tego z całego serca, niedość jeszcze nie mają nie przeciw temu nasi politycy z pod znaku lunatycznego (N. D. czy Euludecji).

Spór, którego niedawno terenem był Sejm w sprawie Galicji Wschodniej jest jednym z epizodów tej kwestii.

Powiadają, że „wraca zawsze na miejsce swego zło czynu”. Złym czynem całej grupy naszych polityków N. D. było wiązanie losów Polski z caratem. Niedawno jeden z najlepszych publicystów francuskich, p. Charles Rivet, wykazał, że grupa ta trwała w swoim grzechu, aż do ostatnie chwili, dopiero po destrukcji Mikołaja krwawego przeniosła swe lary i penaty na dobre do Paryża i zaczęła popisować się swym entente'ofilstwem.

Aż do tego momentu bez Rosji carskiej cały ten obłąk nie wyobrażał sobie Polski i całej ideologii i polityki starał się do tego przystosować.

W marcu 1917 roku carat znikł z powierzchni ziemi, odłamki jego przechowały się jednak na bruku paryskim, jako drobne ziarenko, które teraz przy płaczących starcach paryskich zaczyna

kwitnąć i rosnąć. Ta grupa polityczna, o której mówimy, od trzech siarnek na carskiej Rosji nie odstąpiła ani na chwilę. P. Dmowski wraz z p. Pichon'em tyłu niemi z p. Sazonowem był związany, że kontakt między nimi nigdy nie ustał i teraz wychodzi na jaw w całej okazałości.

Wróćmy do miejsca złego czynu. — Postęcha, że miał białego cara p. Sazonow reprezentuje „wierobownego prawitela” adm. Koczaka jest bardzo nikła.

Bo kto uważał śledzi za rozwojem „problemu rosyjskiego”, musiał zauważyć, że b. wódz naczelny Mikołaj Mikołajewicz już jest na brzegu Liguryjskim, że zjeżdżają tam resztki dawnego dworu carskiego, że już i król włoski złożył tam swą wizytę i że wreszcie jedyny prawdziwy sprzymierzeniec Rosji, jak mawiał car Aleksander III mianowicie Nikita Czarnogórski też podążył już do wili w Santa Margherita, w której przebywa rodzina Romanowów, kto może zarządzić, czy w razie opanowania Petersburga, Mikołaj Mikołajewicz w szybkim czasie nie będzie przez aliantów tam przewieziony i nie zasiądzie w pałacu zimowym na stolem carów.

Ci oczywiście, którzy mu złota szablę za zdobycie Lwowa ofiarowywali, będą chcieli po raz drugi z datami wystąpić. Dlatego to dają do przekreślenia tego wszystkiego, co rozbiło „jedyną, niedzielną Rosji” wytworzyło, dają przedewszystkiem do przekreślenia Ukrainy. Istnienie tej ostatniej, jest gwarancją przeciw „wielkomocarstwu caratu”. Tej gwarancji ofiarodawcy złotej szablę pragną za wszelką cenę uniknąć i stąd owa polityka wspólnej granicy z Rumunją za wszelką cenę i wbrew Ukrainie, bez porozumienia się z nią.

Z tejże polityki wynika ów dziwoląg polityczny, który snuła się wysuwała przeciw odczynie Naczelnika Państwa do Litwy, dziwoląg znany pod nazwą północno-wschodnich kresów Rzeczypospolitej.

Ta koncepcja wyraźnie wskazuje na skierowanie do Rosji jedynej i niepodzielnej. Jest to koncepcja nie tylko niezgodna z wolnościowym charakterem polityki polskiej, ale też i z interesem Polski. Jest to zresztą koncepcja naiwna. Półki Koczaka jeszcze nie jest zwycięzca, póki z ziarna paryskiego caratu wyrasta dopiero drzewko, wtedy taka Rosja porozumie się z endecką Polską; pierwsza weźmie kawalek „siewiero-zapadniogo kraja”, druga — kresy „północno-wschodnie”. Niechaj jednak tylko Mikołaj Mikołajewicz przyjedzie z Genai do Moskwy, a napewno okaże się, że t. zw. polskie kresy północno-wschodnie to „iskoni ruskaja ziemia”, którą trzeba odebrać, okaże się zresztą wówczas, że i ten kawalek Galicji Wschodniej, który ma naszą wspólną z Rumunją stanowić granicę, to także część wielkiej Rosji. I Paryż nie będzie miał przeciw temu. A my zamiast mieć sojuszników woliących i równych narodów — Polska — Litwa — Ukraina — znajdziemy się sam na sam z odwiecznym i najniebezpieczniejszym wrogiem — tą samą Rosją która i zabiorą, która znikła z horyzontu w 1917 roku.

Już teraz czytając artykuły wstępne w wydawanym w Warszawie liberalnym piśmie rosyjskim „Swobodnoje Slowo”, czuje się przedsmak tego. Piętnują tam „średniowieczny romantyzm polityków polskich”, który chcą wskazać Litwę, Rus i Lotwa, oświadczyć, że „nie ma

nowożydła, że o granicach Polski bez Rosji decydować nie można, bo oprócz 9 gubernji kongresowki niczego nie wyrzekła się.

A czy nie znamiona, że delegacja rosyjska w Paryżu jest wysłuchiwana przez tę samą komisję placu, Jules'a Cambon'a, który decydować ma o sprawach polskich.

Widmo wskrzeszającego caratu, unosi się nad nami, w Paryżu już widać wyraznie jego kontury.

Tylko wielka ostrożność i mądrość polityczna może nas z pod złowrogiego cienia tego widma wydobyc. Ale polityka tych, którzy z lubością w cieniu caratu działali i z nim godzili się, na drogi właściwe nas nie wyprowadzi.

Wymiana telegramów między rządem pruskim a N. R. L.

Komisariat N. R. L. otrzymał od pruskiego ministerstwa spraw wewnętrznych w Berlinie następujące telegramy:

Potwierdzamy odbiór telegramów z dnia 17 maja. Twierdzenie, iż na Górnym Śląsku odbywa się masowe aresztowanie Polaków, jest zupełnie bezpodstawne. Rozwiązanie podkomisarjatu w Bytomiu nastąpi.

Przykre nam, iż musimy stwierdzić, że ciążące dążenia nasze do uregulowania kwestji humanitarnej uniemożliwia się w stroju polskiej przez twierdzenia niesgadające się z prawdą i przez łączenie z rzeczami, nie będącymi w związku z tymi kwestjami.

W odpowiedzi z 7 maja na tamtejszy telegram z 17 kwietnia i 1 maja przyrzucone śledctwo w sprawie rzekomych liczących internowań Polaków w Poznaniu i Prusach zachodnich zostało w międzyczasie prawie całkowicie przeprowadzone i dostarczyło zupełnego dowodu, że nie chodzi, jak tam twierdzono, o internowanie, lecz o poszczególne aresztowania jednostek z powodów karnych, i że przedewszystkiem wielka część osób, których nazwiska sdołano stwierdzić, nie była dotąd wogóle ani internowaną ani

aresztowana, lecz przeciwnie jest zupełnie wolną. Bezpodstawność zarzutów wynika w szczególności z następujących twierdzeń:

Zaareztowane z powodu udziału w przemyśle broni i amunicji dla armji polskiej kapca żelaza Pniawskiego, sprzedawca Kalkstein, obydwoje z Brodnicy, dzierżawca probostwa Banca i syna, nauceyela Dahlke i syna oraz proboszcza Goska z Jastrzębia, właściciela młyna Osajkowskiego z synem, właściciela młynarskiego Lesińskiego w Gólkówku; aptekarza Stankowskiego po przesłuchaniu natychmiast wypuszczono.

Oprócz tego uwolniono w ciągu dochodzenia Banca ojca, Osajkowskiego ojca, nauceyela Dahlkego i ks. Goska. Kalkstein i Banó syn uciekli z więzienia w Brodnicy. O zaareztowaniu Napoleńskiego, Pełi i Kriknada w powiecie brodnickim nie ma wiadomości. Podobno trzech mężczyzn z tym nazwiskiem przyszło do Polski.

Redaktorzy Szczyka i Pichowski zostali z powodu artykułów w „Głosie Lubawskim”, sakrawających na zdradę stanu aresztowani, pierwszy zresztą, został w dniu aresztowania uwolniony.

Nowaczyk z Chodzieży dia zdrady stęga przez sąd wojenny na czterech miesiący forticy skazany, pomimo tego po złożeniu kaucji na wolność wypuszczony. Koczurkowi, Jędrzejki i Ohlapowski z Wywazk; Ciebrowski z córka z Leszna, Lorenz i Owiertala z Kępna wogóle nie byli internowani ani aresztowani.

O Chudzińskiej i Bielanowej z Zbąszynia niczego nie można stwierdzić, ponieważ zupełnie nieznaną. O pani Maciejewskiej z synem z Wachowy są jeszcze dochodzenia w toku.

Mieszkania księdza Czechowskiego z Chodzieży nie zniszczono, również nie wrzucono do niego ręcznych granatów. Faktom jest atoli, że żołnierze w towarzystwie kobiet mówiących po polsku, rzucał kamienie do pokoju probostwa, w którym zakwaterowali się żołnierze niemieccy, przyczem wybito 4 szyby. Uwolnieni niemiecy internowanych w drodze rzekomych represji za powyższe wypadki oczekujemy.

Pruski minister spraw wewnętrznych

Odpowiedź Niemiec na warunki pokojowe.

(Dokończenie).

Niemcy pójdą do ostatnich granic tego, co jest dla nich możliwe.

1. Niemcy ofiarują się przeprowadzić rozbrojenie przed wszystkimi innymi narodami, ażeby pokazać, iż chcą wprowadzić nowy wiek pokoju prawnego. Niemcy zrzekają się powszechnej służby wojskowej i pomijając warunki przejściowe amunicyjną swoją armję do 100.000 ludzi, ale stawiają za warunek, że natychmiast będą przyjęte do ligi narodów jako państwo równouprawnione. Niemcy uważają, że będzie stworzona prawdziwa liga narodów, do której będą należały wszystkie narody dobrej woli, a także dzisiejsi wrogowie. Związek ten musi być zawarty z uczuciem wzajemnej odpowiedzialności względem ludzkości i musi posiadać dość władzy, ażeby ostrzec swoich członków.

2. W sprawach terytorjalnych Niemcy, stojąc na granicę programu Wilsonowskiego, zrzekają się swierchniej władzy w Alsacji i Lotaryngji, życząc sobie jednak samostanowienia narodów. Odstąpią Polsce większą część prowincji Poznańskiej, obszar zamieszkały przez Polaków razem z Poznaniem, są gotowe zapewnić Polsce swobodny i pewny dostęp do morza pod międzynarodową gwarancją przez utworzenie wolnych portów w Gdańsku, Kr. Leven i Kielce. Za pomocą

segiugi na Wiśle, przez specjalne układy kolejowe.

3. Niemcy gotowe są troszczyć się o gospodarcze zaopatrzenie Francji i dostarczyć węgla z zagłębia Saary aż do odbudowania francuskich kopalczy. Godzą się na wydanie Danji dniskich obszarów Szlezwika na mocy samookreślenia ludności. Niemcy sądzą, ażeby prawo o samookreśleniu było uszczegółowione dla dobra Niemiec w Austrii i Czechach. Niemcy gotowe są wszystkie swoje kolonie oddać wspólnej zarządowi ligi narodów, jeżeli zostaną uznane za mandatariusza teje.

4. Niemcy gotowe są wyplacić należności określone przez program pokojowy aż do 100. miliardów w złocie, a że pierwszych 20 miliardów w stopie do 1-go maja 1926, następnie 20 w ratach rocznych, które będą pozostawać w określonym stosunku procentowym do dochodu państwa i rządu niemieckiego. Raty będą się zbliżały do proponowanego budżetu pokojowego. W pierwszych 10 latach rata nie ma przekraczać miliardów w złocie. Niemcy, płacąc podatki, nie mają być mniej obciążeni niż obywatele państwa, które mają przedstawicielstwa swoje w komisji dla odzyskania. Niemcy przewidują, że nie będą potrzebowali sądnych dalszych uszczupień prawa oprócz wyżej wymienionych i że utrzymuje kraj gospodarczo swobodnie i w pełni.

5. Niemcy są gotowe poświęcić swoją dotychczasową siłę pracy na odbudowanie i życia sobie współpracy przy odbudowie zniszczonych obszarów Belgii i północnej Francji. W czasie pierwszych lat mają dać rocznie 20 milionów ton węgla za zniszczoną produkcję północnej Francji, w następnych 5 latach będą dostarczone 8 milion. ton węgla. Niemcy są gotowe do dostarczenia benzolu, oleju skalnego, kwasu siarczanego, amoniaku, barwników i środków leczniczych.

6. Niemcy ofiarują swoją flotę handlową włączyć do monopolu świata, a część frachtów pozostawić do rozporządzenia przeciwników.

7. Wzajemnie za okręty rzeczne zniszczone w Belgii i północnej Francji ofiarują Niemcy okręty rzeczne z własnych zasobów.

8. Niemcy sądzą, że jedyną odpowiedzialną drogą dla przyspieszenia odzyskania, szczególnie w przemyśle jest zwiększenie produkcji w kopalniach węglowych.

9. (Początku brak) Niemcy chcą zapewnić robotnikom traktatem pokojowym prawo rozstrzygnięcia kwestji polityki i opieki społecznej.

10. Delegacja niemiecka stawia ponownie żądanie neutralnego zbadania treści odpowiedzialności za wybuch wojny i winy podczas wojny. Bezpartyjna komisja małaby prawo badania archiwów wszystkich państw wojujących i wszystkich osób w wojnę zawikłanych. Tylko pewność, że sprawa winy zostanie zbadana w sposób bezstronny, może dać wrogim narodom przekonanie potrzebne do ugruntowania związku narodów.

To są tylko najważniejsze propozycje, które mamy do zrobienia.

W sprawie dalszych szczegółów po-

wołuje się delegacja na dołączone memorjały i dodatki. Czas udzielony nam na wypracowanie tych uwag był tak krótki, że niemożliwym było wyczerpać wszystkich kwestji. Rokowania owocne mogłyby nastąpić tylko przy ustnej wymianie myśli.

Pokój mający nastąpić ma się stać największym pokojem świata. Niema przykładu, żeby rokowania tak doniosłe jak obecne były prowadzone za pomocą wymiany pisemnych not. Narody, które poniosły tak ogromne ofiary życia sobie, żeby określić ich losy nastąpiło w drodze jawnej wymiany myśli według zasad jawnych. Układ pokojowy, który zostaje opracowany nie będzie tematem międzynarodowych intryg i dlatego dyplomacja ma zawsze traktować jawnie.

Niemcy mają podpisać i wypełnić przedstawiony traktat. Jednakże w swej niedoli uważają oni ten traktat jako nader święty dla siebie, żeby mieli uznawać warunki, za których wypełnienie nie mogą ręczyć. Układy pokojowe zawarte w ostatnich tysiącu lat gloszą prawo silniejszego. Ale każdy z tamtych traktatów jest winnym wniecenia albo przedłużenia tej wojny światowej. Gdziekolwiek w tej wojnie zwycięzca mówił do zwyciężonego czy to w Brzesku Litewskim czy w Bukareszcie słowa jego były tylko zarodkiem przyszłych niepokojów. Zasady naszych przeciwników żądają układu w innym duchu. Tylko współpraca Państw... (Tekstu brak)... i umysłów może stworzyć stały pokój. Historycznym zadaniem wersalskiej konferencji pokojowej jest wprowadzić pojednanie.

Przyjmij Pan, Panie Prezydencie, wyrazy mego wysokiego poważania.

Podpisany: Brockdorff-Rantzau.

Niemieckie kontrpropozycje pokojowe.

Naien, 31 maja.

(P. A. T.)

Radio Kraków. Do noty niemieckiej, która poprzednio ogłoszono, dołączony jest obszerny memorjał delegacji niemieckiej w której wyszczególnione są dokładnie niemieckie kontrpropozycje. Rozpoczyna się ona sprawą ligi narodów, delegacja niemiecka obstając przy własnym projekcie ligi narodów, oświadcza, że gotowa jest prowadzić rokowania na podstawie projektu ententy pod warunkiem, że Niemcy natychmiast po podpisaniu traktatu pokojowego wejdą do związku narodów, jako członkowie równouprawnieni, a w szczególności na zasadzie zupełnego równoprawienia i wzajemności narodów wezmą udział w życiu gospodarczym. Pod tym warunkiem delegacja niemiecka zgadza się na propozycje ententy co do armji i floty morskiej i napowietrznej.

Jeżeli rząd republiki niemieckiej gotów jest rozbroić się przed innymi mocarstwami, to jednak musi wymagać okresu przejściowego, w którym będzie mógł mieć wojsko potrzebne do utrzymania porządku w kraju. Okres ten przejściowy i siła wojska będą ewentualnie oznaczone przez związek narodów. Niemcy są gotowe znieść wszystkie fortyfikacje na zachodzie, utworzy tam strefę nieobsadzoną przez wojsko i wydać okręty, jak tego żąda ententa z wyjątkiem handlowych. Do ustalenia szczegółów tych propozycji żąda delegacja niemiecka ustnych rokowań.

W następnym rozdziale dotyczącym się spraw terytorjalnych Niemcy zgodnie z znanymi punktami Wilsona przyjmują za zasadę, że nie może być oderwane od Niemiec żadne terytorjum, którego przynależność przez setki lat trwała bez zatargów, o ile to zostanie niezbicie udowodnione. Oświadczenie co do przynależności musi być złożone przez głosowanie ludu według gmin, przy czym w głosowaniu biorą udział wszyscy mężczyźni i kobiety przynależni do państwa niemieckiego, którzy przekroczyli 20 lat i mieszkają w danej gminie lub na rok przed zawarciem pokoju w niej zamieszkali.

Głosowanie musi być tajne, a wszystkie wojska muszą być oddalone ze spornego terytorjum aż do ukończenia głosowania. Zarząd tego terytorjum ma być oddany władzy złożonej z delegatów państw neutralnych.

Prócz tego kontrpropozycje domagają się, aby traktat pokojowy w myśl zasad ligi narodów poręczył opiekę mniejszości narodowej. W szczególności kontrpropozycje sprzeciwiają się temu, aby obszary neutralne Moeresnet i pruskie Moeresnet oraz Eube i Malmédy miały być bez głosowania ludowego przyłączone do Belgji. Życzenie ententy, aby z wielkiego bogactwa lasowego obwodu Eube zapewnić Belgji posiadanie lasów, ponieważ lasy belgijskie zostały zniszczone przez wojnę można spełnić przez układ w sprawie dostarczenia Belgji drzewa. Bądźco bądź ze względu na kwestję drzewa względnie rudy cynkowej nie powinno się ludności przesłuchać z jednego zwierchnictwa pod drugie.

Co się tyczy propozycji ententy w sprawie Saary, to powtarza się propozycje

rozwiązanie tej kwestji i zawarta w nocie niemieckiej z dn. 13 i z dn. 16 maja, że mianowicie zaopatrzenie Francji w węgiel ma być przedewszystkiem zabezpieczone przez umowę o dowóz... przy czem zaznacza się, że odbudowa kopalń francuskich w północnym zagłębiu węglowym będzie ukończona najpóźniej po latach 10-ciu, a proponowane przez ententę, przeniesienie prawa własności kopalń w zagłębiu Saary przekroczyłoby stokrotnie pretensje francuskie... Również propozycje ententy odstąpienia Francji, Alzacji i Lotaryngji bez głosowania ludowego byłaby źródłem nienawiści narodowej i zamiast tego należy w głosowaniu ludowym postawić 3 pytania:

1. Czy Alzacja i Lotaryngja chce żyć w połączeniu z Francją?
2. Czy też jako wolne państwo chce przyłączyć się do Niemiec?
3. Czy wola niezawisłość oraz gospodarcze przyłączenie się do jednego z sąsiadów?

W razie przyłączenia muszą być zawarowane prawa wszystkich mieszkańców Alzacji i Lotaryngji.

Dalej omawia nota długi przypadające na Alzacji i Lotaryngję sprawę urzędników i robotników Alzacji i Lotaryngji, żąda dla Austrii samokreślenia.

W dalszym ciągu oświadcza memorjał: Odrzuca się oderwanie wielkiej części Górnego Śląska, ponieważ ten obszar od wieków bezspornie należy do Niemiec, a także w ostatnich wyborach w roku 1919 do niemieckiego zgromadzenia narodowego okazała się większość niemiecka. Przy tym rzeczą jest ważną, że polacy nie potrzebują Górnego Śląska, natomiast dla Niemiec jest on nieodzowny. Nadto w interesie ludności Górnośląskiej leży pozostanie przy Niemczech, jak również jest interesem ententy, aby kraj ten pozostał przy państwie niemieckim, gdyż Niemcy mogłyby spełnić z obowiązania wyniki z wojny światowej co najwyżej w razie zatrzymania tego obszaru, nigdy zaś bez niego. Znaczna część prowincji poznańskiej jest zaludniona ludnością przeważnie niemiecką. O ile prowincja ta jest bezspornie polską rząd niemiecki zgodzi się na odstąpienie tych obszarów. Granica wyznaczona w traktacie pokojowym nie odpowiada narodowościowemu punktowi widzenia. Jest raczej przygotowaniem strategicznym napadu na obszar niemiecki. Takie względy nie powinny odgrywać roli: jeśli przyszłe stosunki polsko-niemieckie mają być uregulowane według zasad ligi narodów. Prusy zachodnie są krajem od dawna nie-

mieckim z liczną większością ludności niemieckiej, która pod względem gospodarczym, społecznym i kulturalnym stoi znacznie wyżej od polskich kaszubów, nie mówiąc już o tem, że jest to połączenie z Prusami wschodnimi, które bezwarunkowo muszą pozostać przy Niemczech. Obszary zachodnio-pruskie zamieszkałe przez polaków niemcy gotowi są odstąpić Polsce.

Rząd niemiecki musi odrzucić zamierzone pogwałcenie narodowe Gdańska, które posiada znikomą mniejszość ludności mówiącej po polsku i domaga się, aby Gdańsk i jego okolice pozostały przy Niemczech.

O SILNĄ POLSKĘ.

Wielka zdobycz wojenna w Galicji Wschodniej.

Komunikat naczelnego sztabu generalnego.

4 dnia 31 maja.

Front galicyjsko-wołyński.

Na froncie sytuacja bez zmiany. We wczorajszych walkach przy osiągnięciu Hnji Złotej Lipy wzięto 250 jeńców, odbito 700 naszych jeńców. Oprócz tego padło w nasze ręce 8 dział i kilkanaście kulomiotów.

W Radziwiłowle, który po krótkiej walce został zdobyty 28 maja, przez 1-y pułk ułanów krechowieckich, wzięto 460 jeńców, 8 dział, 30 kulomiotów, 1200 karabinów, ogromne zapasy amunicji, 2600 wagonów, kilkanaście lokomotyw, 3 pociągi sanitarne, pociąg awaryjny z 2 nowymi samolotami, pociąg ze stacją telegrafu iskrowego, pociąg pancerny, 100 samochodów i bogate magazyny prowiantowe.

Front podlaski.

Ożywiona działalność bojowa i wywiadowa.

Front litewsko-białoruski.

Bez zmiany.

W zast. szefa sztabu generalnego Haller pułk

Komunikat polski (Poznański).

Komunikat głównego dowództwa z dnia 31 maja.

Grupa północna

Na całym froncie spokój.

Grupa zachodnia

Wzdłuż całego frontu wzmożona działalność oddziałów niemieckich. Zresztą prócz słabej strzelaniny i utarczek patroli pod Krzyżkiem sytuacja bez zmiany.

Grupa południowa:

Na odcinku Krotoszyńskim i Kępińskim odparto liczne patrole niemieckie i odpędzono znów wroga z Kluga i Hanuli. Mirków, Rzepnię oraz pozycje nasze pod Karozami nieprzyjaciel bombardował mianami. Uciechów ostrzeliwano silnie z kulomiotów.

Wroczyński, generał-podporucznik szef sztabu.

Powstanie w Tarnopolu.

Kraków, 30 maja.

(W. B. K.)

„Głos Narodu“ donosi, że w Tarnopolu wybuchło powstanie. Wytworzyła się taka sytuacja, że połowa miasta znajduje się w rękach polskich, połowa zaś we władzy ukraińskiej.

Pochód polski w Galicji.

Kraków, 31 maja.

(W. B. K.)

Ze Lwowa donoszą: Wedle zaczerpniętych z bardzo miarodajnego źródła informacji, pochód Polski w Galicji wschodniej nie będzie wstrzymany, jak brzmiały informacje warszawskie. Po połączeniu się armji polskiej z wojskami rumuńskimi pochód nasz nabrął charakteru walnego zwycięstwa. Armja ukraińska została rozbita postawiona poza nawias frontu. Oddział rumuński w walkach stworzył dla wojsk ukraińskich

Rząd gotów jest zamienić porty Kłajpedy, Królewca i Gdańska i przyznać tam polakom rozległe prawa oraz zapewnić im odpowiednie urządzenia portowe i prawo do korzystania z nich. Niemcy odrzucają oderwanie od Niemiec części Prus wschodnich. Ludność tych obszarów nigdy nie oświadczy się za oderwaniem. To samo dotyczy wschodnich pruskich powiatów Malborka, Kwidzyna i Suszy. Niemcy odrzucają oderwanie Kłajpedy i okolicznych powiatów, których ludność w większej części niemiecka nigdy nie oświadczyła się za oderwaniem.

sytuację bez wyjścia. Za nieprzerwyaniem akcji wojennej aż do całkowitego uwolnienia Galicji wschodniej przemawia jeszcze i to, że w miastach i miasteczkach, jeszcze przez nas nie obsadzonych, ukraińcy mszczą się ludności polskiej straszliwie za klęski i teroryzują w sposób dotąd niesłychany. Zachodzi więc potrzeba jaknajspieszniejszego uwolnienia ludności polskiej z pod jarzma zbuntowanego i zdziechałego żołdactwa ukraińskiego.

Wojna domowa na Ukrainie.

Lwów, 31 maja

(Kor. „Polonja“).

„Gazeta Poranna“ donosi:

Na ostatnim posiedzeniu rady szefów wojskowych, Podgoryski, wygłosił exposé o sytuacji na froncie. Oświadczył on, że wojska sowieckie rozbiły bandy ukraińskie i zajęły ważne punkty strategiczne, miasta Równo i Dubno. Zajęte zostało również Zdołgunowo. Watahy ukraińskie uciekały w popłochu. Sztab Grigorjewa otoczony został i wzięty do niewoli.

Sam Grigorjew zdołał uratować się ucieczką. Petlura ze sztabem i resztkami wojsk ukraińskich w Galicji utrzymuje się jeszcze w Mielnicy. Wojska zdemoralizowane są z powodu ciągów, jakie otrzymały od czerwonogwardystów i wojsk polskich. Karność żołnierzy ukraińskich zupełnie zanikła. Żołdactwo ukraińskie dopuszcza się niesłychanych okrucieństw. Do wojskowych władz bolszewickich przybył cały szereg deputacji ludowych z Galicji z prośbą, by bolszewickie wojska uwolniły ludność od hajdamackiego kmita. W Tarnopolszczyźnie panują niepokoje.

O Śląsk Cieszyński.

Cieszyn, 30 maja.

(P. A. T.)

Wczoraj odbyło się w Mirawskiej Ostrawie na rynku czeskie zgromadzenie ludowe, zwołane przez agitatorów w celu zadokumentowania pretensji czeskich do Śląska Cieszyńskiego. Przemawiało kilku agitatorów kresowych czeskich dr. Peltz z polskiej Ostrawy, socjalista Brokiesz, panna Sierpowa i inni.

Przebieg zgromadzenia był daleko spokojniejszy niż dotychczasowe manifestacje czeskie, co prawdopodobnie przypisać należy temu, że przemawiali członkowie deputacji, która była u Masaryka w Pradze. Widocznie otrzymali tam odpowiednie instrukcje.

Zgromadzenie wysłało do Masaryka telegram, którym podkreśla pretensje czeskich do Śląska Cieszyńskiego i część Śląska Górnego zaznaczając, że ze spokojem i rozważą zamierza czekać na rozstrzygnięcie losu tych ziem.

Otto von Bellow redivivus.

Wiedeń, 31 maja.

(Koresp. „Polonja“).

„Deutsches Volksblatt“ donosi z Berlina:

Wedle tego co podaje „Daily Mail“ na podstawie wiadomości, otrzymanych ze źródeł wiarygodnych, rząd niemiecki zamianował generała Ottona von Bellowa głównodowodzącym wojsk niemieckich na wschodzie.

Wiadomość ta tembardziej wydaje się wiarygodną, ile że Hindenburg, którego stale wymieniano jako niemieckiego wodza na wschodzie, udał się do Szwajcarii na wypoczynek. Generał von Bellow dowodził ma niemieckimi wojskami tylko w Polsce.

W Prusach wschodnich poczynione zostały specjalne zarządzenia na wschodzie.

„Parlament wschodu“.

Gdańsk, 31 maja.

(P. A. T.)

Przed kilku dniami odbywały się w Berlinie obrady tak zwanego „parlamentu wschodu“, w skład którego wchodzi członkowie niemieckiego zgromadzenia narodowego i sejm pruski z prowincji wschodnich. Po dłuższych obradach powzięto rezolucję: Rozwiązanie kwestji terytorjalnych na wschodzie zaprojektowanych w traktacie pokojowym ententy sprzeciwia się zasadom Wilsona. Ponieważ jednak zachodzi możliwość plebiscytu należy ludność zagrożonych obszarów wyjaśnić znaczenie plebiscytu i poczynić techniczne przygotowania do takiego plebiscytu. Przewidziana przez naszyob nieprajaciół w warunkach pokojowych forma plebiscytu jest dla nas niemożliwa do przyjęcia. Przeciw oddaniu północnej części Prus pod nieznaną jeszcze panowanie zakładamy stanowczy protest. Jesteśmy dalej zdania, że przedbieg rokowań pokojowych doprowadzić może do dalszej wojkowej akcji Polaków przeciw spornym terytorjom. Wrogowie nasi muszą wiedzieć, że my nigdy dobrowolnie poddamy się niszczącym nas warunkom pokojowym. Oczekujemy od rządu, że poczyni wszelkie zarządzenia, któreby uchroniły zagrożone terytoria od millitarnych niespodzianek ze strony Polaków.

Czesi żądają Stanisławowa.

Cieszyn, 30 maja.

(P. A. T.)

„Le Raport Quotidien“ czeski dziennik wychodzący w Pradze w języku francuskim, w dalszym ciągu donosi, nawet jeszcze pod datą 28 maja, że w Stanisławowie prasa sądzi jednomyślnie przyja-

zenia tego miasta do republiki czesko-słowackiej.

Zainteresowanie Czechów Galicją - Wschodnią.

Kraków, 31 maja.

(Koresp. „Polonja“).

„Nowa Reforma“ donosi z Pragi: Obok sprawy cieszyńskiej czeski zajmują się nadzwyczaj intensywnie kwestją Galicji wschodniej. Istnieją dwa prądy. Jeden idzie w tym kierunku, ażeby Polska wschodnią Galicję bezwarunkowo utraciła, druga koncepcja zmierza do tego, ażeby Galicja wschodnia albo część Ukrainy przyłączona została do państwa czesko-słowackiego. Wśród Ukraińców istnieją te same tendencje. Ten drugi plan powstał najwidoczniej pod wpływem dyplomacji czeskiej.

W sprawie obcych majątków.

Wiedeń, 31 maja.

(W. B. K.)

„Neue Freie Presse“ okazuje żywe zaniepokojenie z powodu zapowiedzi kroków władz polskich w stosunku do obcych majątków, umieszczonych w kopalniach galicyjskich. Dziennik ten wywodzi, że w Galicji znajdują się wielkie towarzystwa akcyjne tej miary, co „Galicja“ oraz „Towarzystwo Karpackie“. Konfiskata majątków obcych na rzecz rządu polskiego jest zdaniem „N. Fr. Pr.“ niemożliwa, gdyż akcje towarzystw tych znajdują się nie tylko w rękach obywateli austriackich i węgierskich, ale i obywateli państw ententy i Szwajcarii. Wobec tego pismo uważa, że przeprowadzenie przez rząd polski kroków, zmierzających do konfiskaty obcych majątków jest nieaktualne.

Pax aeterna.

Jeśli nie podpiszą.

Lugdun, 31 maja.

(P. A. T.)

Radjo warsz. z Akwizgranu donosi, że generał Robertson naczelny wódz armji okupacyjnej belgijskiej w celu odbycia konferencji z generałem Michielem na temat łączności między wojskiem belgijskim i angielskim na wypadek posuwania się naprzód na prawym brzegu Renu.

Ustne rokowania z Niemcami.

Zurych, 31 maja.

(W. B. K.)

Wszystkie pisma niemieckie i austriackie ogłaszają depeche, pochodzące rzekomo ze źródeł amerykańskich, według których ententa miałaby się zgodzić na dyskusję ustną z hr. Brockdorf-Rantzau. W każdym razie dyskusja ta odbyłaby się tylko wtedy, gdyby Niemcy dali do zrozumienia, że podpiszą traktat pokojowy.

Republika nadreńska.

Berlin, 31 maja.

(W. B. K.)

Z Mannheimu donoszą, że ponownie czynione są próby proklamowania samodzielnej republiki nadreńskiej. Urzędnicy mają być wezwani do złożenia przysięgi nowej, od rzeszy niezależnej republiki.

W Bawarii.

Monachjum, 31 maja.

(W. B. K.)

Czynione są tu próby rekonstrukcji rządu bawarskiego. Chodzi o utworzenie rządu koalicyjnego, któremu jednak sprzeciwiają się robotnicy. Istnieje zamiar, aby do obecnego gabinetu dokooperować kilku ministrów fachowców.

Wkrótce przedstawionym zostanie parlamentowi projekt bawarskiego państwa ludowego.

Warunki dla Austrii.

Paryż, 31 maja.

(T. A. T.)

Havas. Przedstawiciele państw, które zerwały stosunki z Austrią wyrażają się o g.

Data ustanowiona będzie na nowym zebraniu przedstawicieli sojuszników, którzy zerwali stosunki z Austrią. To zebranie odbędzie się w sobotę. Prawdopodobnie wręczeniem traktatu delegacji austriackiej nastąpiłoby w przyszły poniedziałek. Przebieg ceremonii będzie taki sam jak przy wręczeniu traktatu niemcom w Wersalu. Sojusznicy zajmą miejsca na sali poczem delegacja austriacka będzie wprowadzona przez M. Williama Martina szefa protokolu. Clemenceau wygłosi kilka słów, na które odpowie kanclerz Renner, poczem wręczony mu będzie dokument zawierający warunki ententy.

Manifestacja bezrobotnych w Londynie.

Londyn, 31 maja.

(W. B. K.)

W Hyde-parku odbył się wiec byłych żołnierzy i marynarzy, pozostających bez pracy. Po wiecu uformował się pochód. Bezrobotni usiłowali przedrzeć się przez kordon policyjny, aby manifestować przed parlamentem. Nastąpiło starcie z policyją. Wiele osób zostało rannych.

Baltyk — Adriatyk.

Bruksela, 31 maja.

(W. B. K.)

Międzyparlamentarna konferencja handlowa rozpatruje projekt budowy linii kolejowej od morza Bałtyckiego do Adriatyku.

Przesilenie gabinetowe w Czechach.

Cieszyn, 30 maja.

(P. A. T.)

W sprawie przesilenia ministerjalnego w Czechach pisze Stavin w gazecie „Pravo lidu“. Uważam dymisję Raszina i Stranšyego za sygnał do doniosłych zmian w naszej republice. W państwie, którego naród w przeważającej części jest socjalistyczny, niemożliwy jest nadal rząd o większości burżuazyjnej, niemożliwa dyktatura burżuazji.

Głoida warszawska.

Dnia 31 maja.

Przebieg giełdy spokojny. Kursy bez wahań. Jedynie korony szwajckowe.
6 proc. Obl. m. Warsz. — 198.
5% Obl. m. Warszawy — 201.25 — 201.25
4 i pół pa. Listy Ziem. A i B. — 200.25
199.75
Franki — 246 — 248.
Funt — 70.80 — 71.25
Dolary — 15
Ruble carskie: 117.25 — 116.25
Ruble damskie — 68
Korony — 62 — 63.

W Rosji.

Kaukaz w wojnie z Rosją.

Korespondent bakiński „Tempa“ podaje ciekawe informacje o przebiegu wypadków na Kaukazie w ciągu ostatnich miesięcy.

Dnia 27 listopada 1918 roku przybył do Baku szef misji wojskowej aliantów na Kaukazie, generał angielski Tomson. Po przybyciu zawiadomił, iż ententa uznaje republikę Północno-Kaukaską z warunkiem, iż zwalczad ona będzie bolszewizm. Obiecano republikę tej, którą tworzą czerkiesi, osetyńcy, czeczeńcy, górale dagestańscy, pomoc i poparcie.

Posłano też osobną misję do stolicy tego państwa Temir Chan-Szurry. Na czele misji stanął pułk. Rolandson (też angiłk). Za pośrednictwem misji ententy stanął wówczas układ, że gen. Denikin wódz i wielkoruszka część południowo-wschodu Rosji nie będzie wtrącać się do spraw Kaukazu, natomiast republika północno-kaukaska wraz z armją gen. Denikina walczą będzie z bolszewikami.

Republika Północno-Kaukaska poczęła się organizować, zebrał się sejm w Temir Chan-Szurze, posłano delegację do Paryża.

Lecz oto nagle dnia 15 lutego roku 1919 gen. Denikin uderzył na Kaukaz północny, zajął Władykaukaz i Groznyj i starał się zaprowadzić swoją administrację w całym kraju. Wywołało to ogromne poruszenie w całym kraju. Rząd północnego Kaukazu złożył protest wobec przedstawicieli ententy. Gen. Denikin, nie aważając na to zarządził pobór, nałożył kontrybucję i t. p. Delegaci ententy usiłowali skłonić obie strony do rokowań. Rozpoczęto je 26-go marca.

Ale w tym samym czasie znany z czasów caratu gen. Liachow prowadził dalej ofensywę i szedł w głąb kraju.

Prezes parlamentu północnego Kaukazu, p. Kozew, na posiedzeniu w dn. 23 marca oświadczył: Nie ochcieliśmy wojny. Zmaszają nas do niej, a więc przyjmujemy wyzwanie.

Parlament uchwalił wojnę z Denikinem, zarządzono mobilizację i zawiadomiono o tem gen. Tomsona.

Była to wojna nowa Kaukazu z odrażającą się zaborez Rosją. Lud kaukaski powstał przeciw „czarnemu generałowi“, jak w przeciwstawieniu do białego generała Skobelowa zwa Denikina.

Warszawa.

(Tel. od własnego korespondenta).

Lud chełmski do Naczelnika Państwa.

(w) Naczelnik Państwa otrzymał następującą depezę: Naczelniku! Wśród wielotysięcznego ludu chełmskiego dziś poświęciliśmy twierdzącą hańbiącego naszą Ojczyznę prawosławia, dawną katedrę katolicką i przywróciliśmy ją dla kultury katolickiej. Katedra ta będzie nadal ostoją wiary ojców naszych dla przyszłych pokoleń i ogniskiem rozpalającym miłość i ducha poświęcenia obrony Ojczyzny na wschodnich kresach Polski.

Imieniem ludu chełmskiego składam hołd Tobie Naczelniku Państwa.

Podpisany: Biskup lubelski Fulman.

Naczelnik Państwa odpowiedział jak następuje: Ks. biskup Fulman, Lublin: Dziękuję za wyrażone uczucia, łączę się z patrijotycznym ludem chełmskim w radości z odzyskania odebranej nam przez mocą dawnej katedry katolickiej. Przywiązanie do wiary ojców i gorącą miłość Ojczyzny odzwolili ludowi chełmskiemu przetrzymać zwycięsko najgroźsze przesładowania. Ze wzruszeniem przyjmuję wyraz jego niezłomnej woli, że stać będzie nadal wiernie i czujnie na straży wschodnich kresów Rzeczypospolitej.

Naczelnik Państwa
(—) Józef Piłsudski.

Echa nominacji dyplomatów.

(w) Nominacje dyplomatów polskich w stolicach zagranicznych podpisane zostały przez prezesa ministrów Paderewskiego, po omówieniu tej sprawy z Naczelnikiem Państwa, wobec czego ogłoszona przez nas w swoim czasie lista nowozamianowanych posłów nie ulegnie prawdopodobnie żadnym zmianom. Ponadto wypada zaznaczyć, że według wszelkiego prawdopodobieństwa mianowani zostaną posłami:

- W Kwirynale — p. Konstanty Skirmunt,
- „ Sztokholmie — p. Zygmunt Michałowski,
- „ Chrystjanji — p. Michał Sokolnicki,
- „ Bukareszcie — hr. Aleksander Skrayński,
- „ Buenos Aires — hr. Kaawery Orłowski.

Misja do Azji Mniejszej.

(w) Szef sekcji ministerstwa spraw zagranicznych dr. Witold Jońko udaje się w

Górali kaukaskich poparli i Azerbejdżan (Tatarzy) i Gruzja i Armenia. Wszystkie zazwyczaj walczące z sobą ludy Kaukazu tym razem wystąpiły zgodnie do walki z Rosją.

Gen. Liachow został pobity. I oto 10 kwietnia wznowiono w Groźnym rokowania. Gen. Denikin jest teraz w ciężkiej sytuacji: od północy i zachodu grożą mu bolszewicy, od południa ma przeciw sobie cały Kaukaz.

Sazonow o Rosji.

Londyn, 31 maja.

(W. B. K.)

Sazonow oświadczył w wywiadzie, jaki miał z kilku posłami, że los państw, graniczących z Rosją, nie powinien być ostatecznie zadecydowany bez wypowiedzenia opinii ze strony Rosji. Kozłak — mówił Sazonow — zobowiązał się zebrać konstytuantę, skoro tylko pozwoli na to stan kraju. Uznanie jego rządu przez koalicję przyczyni się w znacznym stopniu do przyspieszenia upadku bolszewików.

Zaprowiantowanie Petersburga.

Paryż, 31 maja.

(P. A. T.)

Radjo warsz. Agencja Reutersa donosi, że sprzymierzeni uczynili już zarządzenia celem zaprowiantowania Petersburga. Hower organizuje już przewóz artykułów żywności i jest nadzieja, że pomoce zostanie miastu udzielona w 86 godzin po wyjściu bolszewików. Hower oświadczył, że 8 parowców amerykańskich znajduje się w drodze do Ldbawy i Rewia z ładunkiem żywnościowym 20,000 ton artykułów żywności przeznaczonych dla Petersburga.

Rokowania niemiecko-bolszewickie.

Berlin, 31 maja.

(P. A. T.)

Prasa niemiecka donosi, że w Szwajcarii rozpoczęły się rokowania między Niemcami a bolszewikami rosyjskimi. Rokowaniem przewodniczy Parvus.

charakterze ministra pełnomoczonego na czele misji specjalnej do Azji Mniejszej.

Nowe normy cukru.

(w) Wydział ministerstwa aprowizacji komunikuje: Wobec wstąpienia nowych obszarów do zaprowiantowania, wzrastającej liczebności armji, zwiększającej się ciągle ilości robotników ciężko pracujących, znacznej ilości reemigrantów i jeńców, którzy powrócili do kraju przy nader ograniczonych zapasach cukru i trudnościach technicznych wprowadzenia w jak najkrótszym czasie dostatecznej ilości cukru z zagranicy, niemożliwym jest utrzymanie nadal dotychczasowej normy cukru.

Ministerstwo aprowizacji wprowadza tedy dla byłego Królestwa kongresowego i Galicji następujące normy cukru. Dla miasta Warszawy, Łodzi, Lwowa i Krakowa po 3/4 funta (300 gr.) na mieszkańca na okres dwutygodniowy, dla ludności pozostałych miast z ilością ponad 8,000 mieszkańców po 1 i pół funta (600 gr.) na mieszkańca miesięcznie. Dla ludności wsi i miasteczek po pół funta (200 gr.) miesięcznie.

Normy powyższe obowiązują od chwili rozpoczęcia najbliższych 2-tygodniowych okresów aprowizacyjnych w Warszawie i Łodzi, a od 1 czerwca w pozostałych powiatach kraju.

W miejscach publicznych: jak cukiernie, kawiarnie, restauracje i bufety stacyjne podawanie cukru jako środka słodzącego z dniem 15 czerwca zostaje wzbronione. Dozwala się natomiast używanie na powyższy cel sacharyny.

Regestracja bezrobotnych.

(w) Państwowe urzędy pośrednictwa pracy na terenie byłego Królestwa Polskiego od chwili swego powstania do dn. 3 maja zaregistrowały 403,555 bezrobotnych.

Między innymi zaregistrowano:

- W Warszawie — 93,467,
- „ Łodzi — 93,637,
- „ okr. łódzkim — 10,899,
- „ „ częstochowskim — 18,993,
- „ „ scenowskim — 17,851,
- „ „ zyrardowskim — 15,462,
- „ „ plockim — 11,481,
- „ „ tomaszewskim — 11,202,
- „ „ zawiercińskim — 11,429,
- „ „ łomżyńskim — 10,810,
- „ „ skarżyskim — 10,289

bezrobotnych.

KTO NABĘDZIE

6746

Polska Pożyczka Państwowa

zabezpieczoną całym majątkiem Państwa,

przed dniem 1-go lipca 1919 roku
otrzymaprzy wymianie posiadanej jeszcze gotówki
w rozmiarach nieprzewyższających sumy przed-
stawionych jednocześnie asygnat w tejże walucie

złotych polskich więcej

niż otrzymają ci, którzy przedłożą gotówkę do
zamiany bez okazania asygnat.Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej, jako
kaucje i wadła zamiast gotówki są przyjmowane
obecnie nie w 95%, jak dotąd, lecz 100% nomi-
nalnej ich wartości.

Mączka owsiana dla dzieci Adama Branickiego
w Sosnowcu, przyrządzona na mleku,
w zupełności zastępuje pokarm matki,
wpływa na szybki przyrost wagi, ułat-
wia ząbkowanie i zapewnia prawidłowy
rozwój mięśni i kości. Mączka ta wsku-
tek zawartości odżywczej jaką posiada
przewyższa wszelkie tego rodzaju dotych-
czasowe produkty. 5876,
Zadać w skł. kolonialnych i aptecznych.

Zakończenie konferencji

W sprawie szkolnictwa zawodowego.

Ostatnie zebranie konferencji w spra-
wie szkół zawodowych odbyło się w de-
mu Siemens'a onegdaj o godz. 6 po poł.
w tym samym składzie uczestników, któ-
rzy obradowali na pierwszym posiedzeniu.
Przewodniczył szef III sekcji M. W.
R. i O. P. inż. Miklaszewski, który na
wstępie zreasumował rezultaty dotych-
czasowych obrad i następnie zaprosił po-
szczególnych referentów do zreferowania
prac oddzielnych komisji.

Po przeczytaniu protokołów i zrefe-
rowaniu wniosków i decyzji, zapadłych w
komisjach, przewodniczący wyjaśnił ze-
branym rezultat konferencji swej z pre-
zesem sądu okręgowego p. Rossmanem w
kwestii opróżnienia przez sądy gmachu
b. szkoły przemysłowej. Dla ministerjum
O. P. i W. R. sprawa przedstawia się ko-
rzyśtnie z tych względów, iż za oddaniem
gmachu przemawia sama celowość tegoż.
Budowle przystosowane specjalnie dla
szkół zawodowej, a więc z salami warsz-
tatowymi, pełnymi maszyn, laboratorjami
i t. p. ubikacjami, nie nadają się na biura
sądowe i sale posiedzeń. Oprócz tego M.
O. P. i W. R. ma jeszcze ten atut za so-
bą, iż—wedle statutów b. szkoły przemy-
słowej—winno otrzymać ekwiwalent od
nabywcy gmachu, w danym wypadku od
min. sprawiedliwości całkowitą wartość
gmachu, wedle obecnych cen, które wy-
nieś mogą kilka milionów marek. To be-
dnie z pewnością powodem odrzucającym
od zatrzymania gmachu szkolnego dla
dalszego pomieszczenia sądów.

To też nastąpiło zupełne porozumie-
nie i oba ministerja będą działać na zgo-
dne załatwienie kwestii w tym kierunku,
aby gmach przekazany był dla szkoły
przemysłowej, dla pomieszczenia zaś są-
dów musi być wzniesiony specjalnie roz-
planowany budynek.

Sprawę organizacji szkolnictwa han-
dlowego zreferował p. Adamowicz na za-
sadzie protokołu onegdajszych obrad ko-
misji. Projekt prowadzenia kursów han-
dlowych wieczorowych dla dorosłych, wy-
kluczono, gdyż dotychczasowe doświad-
czenia dowiodły, iż kursy takie mnożą
tylko zastępy pseudo-handlowców, z któ-
rymi pracodawcy nie wiedzą co w końcu
począć. W projekcie są kursy stałe dwu
i czterosemestrowe dla dorosłych, oraz
szkół dokształcające wieczorowe. Po za-
tem komisja wyłoniła projekt tworzenia
szkół handlowych dwu, cztero i ośmio-
klasowych. Łódź taką szkołą posiada 6-oio
klasową. Brak jest podobnej szkoły żeń-
skiej. Szkoły koedukacyjne uznano za nie-
celowe, natomiast dopuszczalną byłaby
koedukacja na kursach dokształcających.
Projekt organizacji akademii handlowej
komisja uznała za przedwczesny i przy-
puszcza możliwość przekształcenia na aka-
demie szkoły handl. zgrom. kupców m.
Łodzi.

Dr. Konie w im. Zgrom. kupców, ko-
mitetu giełdy i komitetu reprezentantów,
złożył wniosek o tworzenie wieczornych
kursów handlowych dokształcających i or-
ganizowanie wyższych uczelni handlowych.
Przewodniczący inż. Miklaszewski
wyjaśnił programy szkół handlowych już
istniejących na ziemiach Rzeczplitej i okre-
ślił jakich typów pracowników—w prze-
ciwstawieniu do uniwersytetów—szkoly ta-
kie dostarczać winny.

Następnie przewodniczący zreferował
pokrótce projekt utworzenia szkoły ogro-
dniczej w Rudzie Pabjanickiej, wyraził
podziękowanie panu Adamowiczowi za prac-

nad zorganizowaniem obecnych konferen-
cji i wyraził żal, że w obradach nie przy-
jął udziału okrąg przemysłowy łódzki,
który okazał dla tutejszych spraw szkol-
nych zawodowych dziwną obojętność i
abstynencję. Obrady w każdym razie po-
sunęły sprawę dużo naprzód.

Inżynierowie Wagner i Koźmiński
wyrazili szefowi, inż. Miklaszewskiemu,
serdeczną podziękę za energiczną i tak
wydajną pracę w czasie konferencji, po-
czem obrady zakończono, przyczem inż.
Miklaszewski obiecał, iż konferencje ta-
kie prawdopodobnie powtórzą się jeszcze.

Nadesłane.

Mity objaw.

Zdarzyło się, że po ulewnym deszczu
papierowy szyld Dowództwa Miasta przy
ul. Piotrkowskiej 104 uległ zniszczeniu,
nie zdążono jeszcze założyć nowego, kie-
dy nazajutrz rano zjawilo się w D. M.
kilku młodych pracowników drukarskich
i ofiarowało D-twu Miasta 4 nowe szyldy
z następującym napisem: „Dowództwo
Miasta“.

Uważam za stosowne podać ten
drobny fakt do wiadomości publicznej,
uważając go za znamienity objaw patrio-
tycznego ducha naszej młodzieży, jej za-
interesowania się sprawami wojskowymi
tudzież za gwarancję, że z młodego po-
kolenia polskiego wyrosną godni oby-
watele.

Nieznanym ofiarodawcom składam za
ich cenny, bo nie dla podziękii ani zało-
wienia własnej ambicji — złożony dar
serdeczne podziękowanie.

Biłyk m. p.
Kapitan i Dowódca Miasta

Jutro, d. 2 czerwca 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej

nabywać można (po potrąceniu procentu)	
100 markowa, koronowa, rublowa za	97,93
500	499,65
1.000	979,31
5.000	4996,53
10.000	9793,06

Wiadomości bieżące.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Następne posiedzenia Rady Miejskiej
odbędą się w poniedziałek 2-go i w czwartek
5-go czerwca. Oprócz niezalatwionych z po-
przednich posiedzeń spraw, początek dzien-
ny obejmuje: wnioski magistratu w sprawie
przyznania łódzkiej straży ogniowej ochotni-
czej kwotę 70,000 mk. tytułem subwencji na
zakup paszy, wyznaczenia kwoty 600,000 mk.
na roboty ziemne i ocebrowanie brzegów
rzeki Łódki i Jasienia dla przyszłej kana-
lizacji miasta, przekształcenia 4-klas. szkoły
miejskiej na średni zakład naukowy miejski,
cofinicję zapomóg dla Domu sierot wojen-
nych i przytulni prawosławnego Św. Olgi.
Referaty komisji do spraw ogólnych w spra-
wie petycji byłych więźniów politycznych m.
Łodzi w przedmiocie wyasygnowania z fun-
duszów miejskich dla każdego zesłańca po
1000 mk. zapomogi jednorazowej i dania
zdolnym do pracy jakiegokolwiek zajęcia
oraz petycji szkoły rzemieślniczej przy chrześciań-
skim tow. dobroczynności w przedmiocie
umiastowienia tej instytucji.

Z łódzkiej szkoły podoficerskiej.

Dnia 30 maja r. b. Szkoła podofi-
cerska przy VIII okr. wojskowym w Ło-
dzi wypuściła drugi zastęp swych wycho-
wańców.

Dowództwo szkoły spoczywało w rękach
p. por. Zglenieckiego. Szkoła podzielo-
na była na dwie klasy: klasę A, którą
prowadził p. por. Zyczkowski, oraz klasę
B, prowadzoną przez p. por. Małowiejskiego.
Kurs w szkole trwał 8 miesięcy.
Z listy ogólnej 208 szeregowców, którzy
przystąpili do egzaminu, 200 otrzymało
szkolenie podoficerskie.

B. P.

Helena z Frontów

Benjaminowa Goldman

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła we czwartek dnia 29 maja, przeżywszy lat 45.

Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z mieszkania przy ul. Przejazd 80, na ementarz żydowski odbę-
dzie się w niedzielę dnia 1 czerwca r. b. o godz. 8 po południu, na które krewnych, przyjaciół i znajomych
zapraszają w nieutulonym żalu pozostali

Mąż, dzieci i rodzina.

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych.

B. P.

Flora z Makowów
MAURYCOWA GAJZLERPo długich i ciężkich cierpieniach zmarła w sobotę rano dnia 31
maja, przeżywszy lat 48.Wprowadzenie drogiem nam zwłok z mieszkania przy ul. Nowo-
Cegielnianej № 19 na ementarz żydowski odbędzie się w niedzielę dnia
1-go czerwca r. b. o godz. 2 popoł., na które krewnych, przyjaciół i zna-
jomych zapraszają w nieutulonym żalu pozostali

6752

Mąż, dzieci, rodzice i rodzina.

Wynik więc egzaminów, jak widać z
powyższego jest bardzo dobry, co przy-
pisać należy głównie siłom pedagogicz-
nym, jakimi są: ppor. Zgleniecki, dowódca
szkoly, oraz ppornicy: Małowiejski,
Zyczkowski, Fornalski, Rutkowski, Chobak,
podchor. Steczkowski sierżant Wasoski,
oraz p. Pytłasiński z policji państwowej.
Nad moralnym prowadzeniem się szkoły
czuwał ks. kapelan Olesiński.

Uczniowie zrozumieli intencje swych
przełożonych i tak, jak gorliwie pracowali
nad swym wyszkoleniem, tak pracowad
będą nadal nad wyszkoleniem rekrutów.

Dziś, w niedzielę, o godz. 10 rano
w kościele św. Jerzego przy ul. Ekateryn-
burskiej, odbędzie się uroczyste nabo-
żeństwo z okazji zakończenia kursu w
szkole podoficerskiej. O godz. 2 po poł.
szkoła z orkiestrą na czele przedelfuje
przez miasto.

Pomoc dla bezrobotnych.

W piątek po południu odbyło się
posiedzenie plenarne komitetu dla bez-
robotnych pod przewodnictwem delegata
ministerstwa pracy i opieki społecznej
inż. S. Starkiewicz. Wyłoniła się dyskusja
na temat zamiany zapomóg gotówkowych
na żywnościowe, wyłonił się też projekt
kompromisowy, polegający na tem, że za-
pomogi będą nadal wydawane w gotówce,
lecz komitet dla bezrobotnych uruchomi
szereg składnic państwowych, w których
bezrobotnym będzie sprzedawana żywność
nadkontyngensowa po cenach kontyngens-
sowych. Wniosek ten został przyjęty.

Następnie była bardzo ożywiona dy-
skusja na temat robót publicznych. Dr.
Wierzbicki zdawał sprawę ze stanu do-
tychczasowych prac. Wyświetlono kilka no-
wych projektów, a mianowicie: ułożenie
drugiego toru między Łodzią a Łowiczem,
regulację Łódki i Jasienia, budowę gma-
chów dla instytucji samorządowych i t. d.
Dotychczas na drodze Łódź—Kutno
zatrudnionych jest z górą 3000 robotników.

Kursy językowe dla urzędników
miejskich.

Dnia 5 czerwca zostają uruchomione
kursy języka polskiego i angielskiego dla
członków związku urzędników miejskich.
Wykłady języka polskiego podzie-
lone zostały na dwa działy: kurs niższy
(gramatyka i stylistyka), który będzie pro-
wadzić p. Porawska i kurs literatury pol-
skiej, który obejmie prof. Jan Miller.

Wykładów języka angielskiego pod-
jął się inż. Becher. Opłata miesięczna
na kursach języka polskiego wynosić be-
dzie 15 mk. od osoby, na kursach języka
angielskiego—25 mk.

Zapisy przyjmuje kancelarja Związku
(Piotrkowska 53) codziennie od godz. 6-iej
do 7-ej. Liczba kandydatów ściśle ogra-
niczona.

Kwestja cukrowa.

Od 1 czerwca mieszkańcy okręgu łódz-
kiego po wsiach i miasteczkach niżej 8000
ludności będą otrzymywać po pół funta, czyli
po 200 gramów na miesiąc cukru, miasta
z ludnością powyżej 8 tys. po półtora funta
na miesiąc na osobę. Ministerjum aprowizacji
wyjaśnia komisarzowi aprowizacyjnemu m.
Łodzi, p. Samborskiemu, iż ograniczenia te

spowodowane są brakiem cukru w cukrow-
niach, którego jest nie więcej nad tysiąc
wagonów. W miejscach publicznych, jak cu-
kiernie, kawiarnie, hotele, restauracje, bu-
fety stacyjne, podawanie cukru jako środka
słodzącego, z dniem 15 czerwca zostaje
wzbronione, natomiast dozwala się używać
na powyższy cel sacharyny. Jak się dowia-
dujemy od dyr. Woleżyńskiego, Warszawa
zaopatrzona jest w cukier na 7 okresów
zgóry, zaś Łódź nawet na bieżący nie po-
siada. Widać w Warszawie demonstracje
przed gabinetami ministrów przez ludność
więcej skutkują, niż rozliczne raporty władz
łódzkich...

Wyjazd dzieci szkolnych na wakacje
do Szwecji.

Wczoraj o godz. 7 rano opuściło Łódź
21 dzieci ze szkół średnich, które wysłane
zostały na odpoczynek letni do Szwecji. Na
stacji Łódź-Fabryczna wyjeżdżające dzieci
żegnane były przez rodziców, nauczycieli
i członków szkolnictwa z kierownikiem dr.
Kopcińskim na czele. Przed odjazdem dzieci
odśpiewały „Rotę” Konopnickiej. Do War-
szawy odprowadza je pani Gastmanowa.

Z tow. pom. dla żołn. polsk.

Przyjmowanie przesyłek i listów dla
żołnierzy pol., walczących na frontach,
zostało przez Tow. pom. dla żołn. polsk.
czasowo wstrzymane.

Od Towarzystwa śpiew. im. Moniuszk.
otrzymało Tow. pomocy 800 mk. zapomog.
jako część dochodu z zabawy ogrodowej
urządzonej w Helenowie, w d. 25 maja

Związek obrony mienia polaków
poszkodowanych.

Związek obrony mienia polaków po-
szkodowanych na terytorjum byłego ces.
rosyjskiego z panami Aleksandrem Led-
nickim i księciem Hieronimem Druckim-
Lubeckim na czele, zamierza wkrótce za-
łożyć w mieście naszym oddział, a to ce-
lem rejestracji szkód. Zapowiedziane na
jutro, w poniedziałek, w sali hotelu Man-
teuffla na godz. 4 po poł. zebranie wywo-
łało ogromne zainteresowanie w sferach
handlowych. Jako referenci wystąpią przy-
byli specjalnie z Warszawy mec. Stani-
sław Pniński i dyr. Lautenberg.

Rekwizycja zboża w okolicy.

Aby zapobiedz brakowi zboża, na-
czelnik policji wysłał do powiatów oko-
licznych oddziały policji, w celu rekwizycji
nieдостаowanego kontyngensu zboża.

Rekwizycja daje wyniki dobre. Zbo-
że częściowo już nadchodzi.

Teatr Polski.

Dziś, w niedzielę, teatr daje dwa wido-
wiska po cenie popularnych. Po południu
o godz. 3 powtórzony będzie wodewil ilustro-
wany muzyką i tańcami p. t. „Robert i Ber-
trand”. Wieczorem zaś ukaże się nieśmiertel-
ne dzieło J. Słowackiego „Balladyna”. Po dz-
siejszym przedstawieniu utworu Słowackiego
zupełnie schodzi z afisza.

W trakcie tego zadzwonił ktoś bardzo głośno, a nie otrzymując odpowiedzi, zaczął pukać; był to 15-letni syn M. Helmbud.

Bandyta polecił służącej, powiedzieć, że matka w domu niema.

Sprytna służąca podeszła do drzwi, otworzyła je i jednym susem znalazła się na dole, wołając o pomoc. Bandyci również wybiegli. Millerowa widząc to, otworzyła okno, przywołując stróża.

Funkcjonariusze policji V komisariatu zastąpili im drogę, a następnie straż kolejowa uniemożliwiła bandytom ucieczkę do tunelu. Jeden z bandytów widząc, że nie ujdzie, strzelił sobie w mauerera w skroń i padł trupem na miejscu. Drugi przetrzasnął przez płot brauning siódmką i został ujęty. Trzeci zaś zdołał zbiec. Zabitym, jak się okazało jest 32-letni Gustaw Welner.

Sądząc z opisów, zabity bandyta brał udział w kilku napadach, a między nimi na rzeźnika Józefa Podolskiego przy ulicy Wagnera, gdzie zrabowano 10,000 mk.

-o-

Bandytyzm.

Krwawy napad.

W ubiegły czwartek, dnia 29 maja, o godz. 11 wieczorem kilku bandytów, uzbrojonych w rewolwery przybyło do domu kolonisty Klapicki we wsi Kujony, gminy Puzniew, pomiędzy Aleksandrowem i Podębicami. U Klapicki znajdowali się wówczas zięć Golec oraz dwie córki. Na żądanie bandytów, aby wydano im pieniądze, Golec sięgnął do kieszeni, aby im je oddać, nieszczęśliwie bandyci fałszywie ruch ten zrozumieli, sądząc, iż chce on dobre broni i kilkakrotnie strzelili doń ranoją go ciężko w pierś na wyrost. Żona Golca na ten straszny widok zemdlała; siostrę jej ranili bandyci w ramię. Następnie związali oni właściciela domu, zrabowali Golcowi pieniądze w sumie 1500 marek, złoty zegarek z dewizką, poczem śpiesznie zbiegli. Onegdaj rano Golec i Klapicką przwieziono do szpitala w Aleksandrowie.

Nieudany napad.

Wczoraj o 1-ej po poł. 3 bandytów dokonano napadu na kasjera, niosącego 28,000 mk. na wypłatę dla robotników, zatrudnionych przy budowie kolei Wiedeńskiej.

Kasjer dał strzał, bandyci zbiegli, nie zdążywszy nie zrabować.

Napady bandyckie w pow. brzeskim.

Bandyci energicznie ścigani przez policję tutaj, przeniesli się do pow. brzeskiego, gdzie dokonywują częstych zbrojnych napadów.

W ubiegłym tygodniu zanotowano policji o dwóch wypadkach.

O godz. 12 i pół po północy, powracający z lasu gospodarz Karol Keler we wsi Zielona Góra, gm. Galków, zauważył, iż dwie szyby w oknie jego mieszkania od podwórza są wybite. Przeczekując coś z niego, K. zawołał na córkę. Nie otrzymał wszakże żadnej odpowiedzi. Nagle usłyszał nieznanego mu głos: „stój, bo ci palnę w łeb”.

Keler wymierzył do nieznanego widłami, które trzymał w ręku. Wówczas otoczyło go kilku bandytów, uzbrojonych w rewolwery—jeden z nich posiadał karabin.

Keler otrzymał ciężere rany kłute i kilka ciosów kolbą karabinową, poczem zaprowadzono go do mieszkania i wrzucono do piwnicy, na drzwiach której postawiono duży ceber. Następnie bandyci wzięli się do pracy i zrabowali ubranie, pościel i t. p., wartość 6,000 mk., oraz 1,500 mk. gotówki, zbiegli.

Do mieszkania gospodarza Mateusza Wodzyńskiego we wsi Tarnowie, gm. Popień, wtargnęło 4-ch uzbrojonych w rewolwery bandytów, z których jeden, przyłożywszy Wodzyńskiemu do skroni rewolwer, zażądał wydania pieniędzy, a następnie uderzył go kolbą rewolwera w czoło. Napadnięty padł zamroczony na ziemię, a wówczas trzech bandyci, steroryzowawszy rodzinę, wepchnęli ją do piwnicy i zabili drzwi gwoździemi.

Bandyci zrabowali rzeczy, zegarek srebrny, pierścionki, wartość 2500 mk., 1500 mk. gotówka, poczem zbiegli.

Po upływie godziny przybył syn napadniętego i zwolnił rodzinę.

Poszkodowany seznaje, iż przed napadem widział kręcących się koło zagrody młodych ludzi, lecz nie podejrzewał, iż to są bandyci.

Na Polski Skarb Narodowy.

(Złożono w redakcji „Głosu Polskiego“):

Władysław Rólański 80 mk. 518

Za niestosowanie się do przepisów skarbowych—Rozalja Cymberknopf 50 mk. 517

Z powodu nietaktownego postępowania—M. Koleszycki 25 mk. 520

Dziękuję za listy w Bułminowie 44 mk.

Zwiększone normy żywnościowe dla robotników.

Na skutek starań Związku robotniczych stowarzyszeń spółdzielczych w Warszawie, w skład którego wchodzi robotnicze stowarzyszenie spożywców m. Łodzi (połączone: „Proletariat”, „Ognisko”, „Naprzód” i „Łączność”). Ministerjum агропrowizacji postanowiło, że robotnicy, zatrudnieni w prywatnych zakładach przemysłowych, zakwalifikowanych przez ministerjum handlu i przemysłu i zatrudniających powyżej 80 robotników, będą otrzymywali specjalne racje żywnościowe w ilości: 10 klg. maki, 3 klg. cukru, 1 klg. kaszy, lub 2 klg. maki i 2 funty szmalca na miesiąc. Normy te będą wprowadzone wzamian dodatkowych racji dla ciężko pracujących.

Zabawa ogrodowa.

Chór Marjański przy kościele Wnieb. N. M. Panny w Łodzi urządza w niedzielę 1 czerwca t. b. w parku „Wenecja” wielką zabawę ogrodową z bardzo urozmaiconym programem mianowicie: Koncert orkiestry, występy chóru, deklamacje, loteria fantowa, oraz odegrana będzie sztuka ludowa ze śpiewami „Lobowianie” i jednoaktówka „Podejrzana osoba”.

Ośrodek zysku przeznacza się na żołnierza polskiego.

Maka przemycana.

Obok domu N 10 przy ul. Aleksandrowskiej policja zatrzymała wóz, na którym siedzieli Lejzor Goldman z Dobrej pow. tureckiego i Abram Jasin.

Na wozie znalezione 10 worków maki żytniej bez przepustki.

Przy spisaniu protokołu, zatrzymani wręczyli funkcjonariuszowi policji łapówkę w wysokości 40 mk. Policjant pieniądze skonfiskował i oddał w komisariacie.

Makę odeślano do urzędu walki z lichwą i spekulacją.

Kradzież skór.

Onegdaj z mieszkania Norberta Neumana niewykryci sprawcy skradli skóry giem-sowe i lakierowane, wartości 50,000 mk.

Zbrodnia gwałtu na cmentarzu.

We wtorek, 27 b. m., szeregowiec policji państwowej, Stanisław Bednarek, przechodząc koło cmentarza żydowskiego, został swabiony dochodzącym stamtąd wołaniem o pomoc. Gdy przybył na miejsce okazało się, iż na cmentarzu jakichś zdegenerowanych pięciu osobników dokonano gwałtu na osobie 18-letniej dziewczyny Stanisławy B. Policjant Bednarek podjął się uchodzącyymi gwałtołcami i, wraz z przywołanymi policjantami, przysresztował ich. Jak się okazało szkodliwymi napastnikami są: Icek Braun, Berek i Móssek Brodaty, Abram Abramowicz i Geraz Wettman. Wszystkich pięciu lotrów osadzono w więzieniu.

TEATR POLSKI (Cepeliniana 63)

pod dyr. Franciszka Rychłowskiego.

Niedziela, dn. 1 czerwca o godz. 3, po cenzurze popularnych „Robert i Bertand” wiodę w 3-oh aktach G. Leroux. Wczoraj o g. 7.30 o cenzurze popularnych „Bisafady” i tragedja w 5 aktach J. Słowackiego.

Zbrojny napad bandycki.

Samobójstwo bandyty. Jeden ujęty, drugi zbiegł.

Wczoraj, o godz. 3 po poł., do mieszkania Juljusza Millera, Przędzelniana 10, gdy właściciela nie było w domu ktoś zapukał. W mieszkaniu znajdowały się wówczas 3 kobiety: żona Millera, kuzynka Ida Ulesel, oraz służąca Anna Krolikowska. Millerowa, usłyszawszy pukanie poleciła zapytać, kto puka.

Odpowiedziano: „policja przyszła zapisać lokatorów”.

Gdy otworzono drzwi weszło trzech mężczyzn. Millerowa, poprosiła ich do pokoju i chciała pokazać książkę meldunkową.

Nagle jeden z bandytów przystawił służącej i Millerowej rewolwery do twarzy, kanał kobietem położył się na podłogę twarzą do ziemi, co też uczyniły i zwrócił się do Millerowej ze słowami: „proszę dać pieniądze”.

Wówczas Millerowa wyjęła 70 mk. i położyła je na stole.

„Proszę, to są pieniądze za komorne, a więcej nie mam”.

Dwóch bandytów pozostało przy ofiarach, a trzeci udał się do drugiego pokoju i zaczął szarpać kredens. Później ode lustra.

Niemogąc otworzyć kłosek sobie zło-czytę dać klucze, co też Millerowa u-

Obuwie będzie niebawem tańsze.

Ceny skór spadły.—Dostaliśmy obuwie demobilizacyjne z Anglii i Francji.—Z Włoch otrzymamy 100 wagonów skór.

Wyciągnięty do niemożliwości pasek na obuwie zaczyna pękać.

Na rynku daje się zauważyć zmniejszenie cen skór.

W ciągu ostatnich dni ceny skór miękkich spadły o 15—20 proc., ceny skór twardych o 20 proc.

Przewidywany jest dalszy spadek cen skór, dzięki napływowi skór z Niemiec i Austrii.

Państwowy urząd zakupów prowadzi nadto rokowania z przemysłowcami włoskimi o zakup skór podszewianych we Włoszech.

Delegat tych przemysłowców p. Polacco, który bawił niedawno w Warszawie, zaproponował nabyć 100 wagonów skóry podszewianej.

Skóra ta, po uwzględnieniu wysokich obecnie kosztów przewozu i niskiego kursu waluty, jaką rozporządzamy, kalkulowałyby się tak, jak skóra kontyngensowa, t. j. po 10 mk. 50 fen. do 15 mk. 75 fen. za funt.

Jeżeli zważymy, że skóra poza kontyngensowa kosztuje do 60 mk. za funt, przekonamy się, iż rzucenie na rynek 100 wagonów podszewianki po cenie kontyngensowej musi doprowadzić do znacznej niżki cen obuwia.

W sprawie tej przedstawiciel państwowego urzędu zakupów wyjechał do Włoch celem przeprowadzenia rokowań w sprawie waluty, w jakiej zapłacić będziemy musieli za ową podszewiankę.

Jeżeli włosi nie zgodzą się na pożyczkę walutową, to rząd polski zakupi za 80 milionów koron walutę włoską; w każdym razie transakcja ta dojdzie do skutku niebawem.

Pozatem umowa kompensacyjna z Austrią przewiduje nabyć w Austrii kilkuset tysięcy par obuwia robotniczego, przedstawiciel zaś rządu polskiego w Paryżu zakupi 150 tysięcy par obuwia demobilizacyjnego w Paryżu.

Przedstawiciel misji amerykańskiej w Warszawie zapewnił, że za 4—6 tygodni otrzymamy na bardzo dogodnych warunkach pół miliona par obuwia demobilizacyjnego angielskiego i amerykańskiego, oraz transport skór do reparowania obuwia tego.

W ten sposób ludność niezamożna otrzyma obuwie, a robotnicy szwecy pracą przy jego naprawie.

Złote łańwo paskarzy szweckich się kończy.

Polska nafta.

-o-

Po zajęciu Borysławia i Drohobycza wydały władze polskie szereg zarządzeń, które przyłączamy ze względu na doniosłe znaczenie, jakie ma w wojnie, wywołanej przez rusinów, zagłębie naftowe borysławskie i jego produkcja. Rozporządzenia te brzmią:

W czasach ostatnich nieprzyjaciele korzystali wydanie z bogactw zagłębia naftowego dla uzyskania środków do walki przeciw Polsce i sprzymierzeńcom. Celem zabezpieczenia się od tego na przyszłość i zarazem celem chronienia gospodarczych interesów Polski, z wojną związaną, zarządza się tymczasowo co następuje:

1) Wszelką własność niemiecką zajmującą się na rzecz skarbu polskiego celem zabezpieczenia się od czynów nieprzyjacielskich i celem uzyskania zastawu na to, co się polakom należy będzie od Niemiec za niezapłacone rekwizycje, za zniszczenie miast i wiosek i za inne szkody. Pretensje prywatnych posiadaczy niemieckich będą mogły być zaliczone przez państwo polskie tak, jak pretensje prywatne polskie przez Niemcy.

2) Własność państwowa austrijska i węgierska została już objęta przez władze polskie.

3) Kopalnie i przedsiębiorstwa, będące własnością austriaków i węgrodów zajmujące się również na rzecz skarbu państwa polskiego celem zabezpieczenia interesów wojskowych i gospodarczych. Zwolnione z zajęcia będą one mogły być później po ustaniu stanu wojennego i w razie wyrównania przez rządy tych państw kwot należnych Polsce i polakom zwrócone.

4) Pracowników przedsiębiorstw sekwestrowanych wzywa się do dalszego gorliwego spełniania obowiązków dla osiągnięcia z nich jaknajwiększego pożytku dla Polski. Zarządy odnośnych przedsiębiorstw mają pod osobistą odpowiedzialnością dbać dalej o dobre prowadzenie przedsiębiorstwa tak, jakby ono stanowiło własność państwową polską. W niektórych przedsiębiorstwach będzie wprowadzony nowy zarząd tymczasowy, wszystkie zaś zostaną poddane nadzorowi.

5) Zarządy przedsiębiorstw niemieckich, austrijskich i węgierskich wzywa się, aby do 30 maja zgłosiły się w polskiej komendzie naftowej w Borysławiu, lub jej ekspozyturze w Drohobyczu, podając zarazem pisemnie dane, określające rozmiar przedsiębiorstwa, wykaz posiadłości, stan kasy i rachunków bankowych, oraz przybliżony stan zapasów produktów i materiałów.

6) Wszelkie wypłaty lub wysyłka produktów poza granice Polski dopuszczalne są jedynie za zezwoleniem odnośnych władz polskich i za zawiadomieniem polskiej komendy naftowej.

7) Wszelkie transakcje odnośnie do własności zajętej, dokonane bez zatwierdzenia organów nadzorczych ustanowionych przez polskie władze, będą mogły być unieważnione.

8) Własność narodów sprzymierzonych francuzów, angiolków, wiochów, belgów i amerykańków korzyści z jaknajdalej idącej ochrony na równi z własnością polską. Zarządy przynusowe, ustanowione przez Austrię odnośnie do tych przedsiębiorstw mają się zgłosić do 30 maja b. r. w polskiej komendzie naftowej celem przygotowania zdania rachunków i zarządu.

9) Przedsiębiorstwa inne, w których część udziału netto lub brutto, lub kapitału jest własnością niemiecką, austrijską lub węgierską zawiadamia się, że zarządzenia powyższe odnoszą się do tych także udziałów i wzywa się je do podania odnośnych informacji (na piśmie) polskiej komendzie naftowej.

10) Za terminowe podanie odnośnych informacji, za ich prawdziwość i dokładność odpowiadają osobiście wszyscy zarządcy odnośnych przedsiębiorstw, oraz urzędnicy zastawiający odnośne sprawozdania.

Polska płaci!

W komisji ochrony pracy od kilku dni toczą się rozprawy nad sprawą zabezpieczenia robotników na wypadek przynusowego bezrobocia.

Projekt komisji, chroniący państwo przed ewentualnością i konsekwencjami bezrobocia przynusowego, ciężary ślad płynące rozkłada zarówno na państwo jak i przedsiębiorców.

Według projektu komisji, w przeciągu 6 pierwszych tygodni, robotnik po wydaleniu z fabryki ma prawo do wszelkich poprzednich świadczeń, które państwo pokrywa w wysokości 80, przedsiębiorca zaś — 70 proc.

Ze przedstawicieli przedsiębiorców z całą energją projekt ten swalcząc będą i swalczają, jest to rzecz jasną; można by nad tem przejść do porządku dziennego, gdyby nie charakterystyczne uwagi, które pozwalają ujawnić właśnie istotne stanowisko polskich przedsiębiorców wobec polskiego skarbu.

Ze przemysł polski w granicach państwa był apatryjotyczny, kosmopolityczny, o tem aż nadto ponauczane hasło przedsięwzięcia „rynku wschodniego”, którego łabędzim śpiewem była brutalna, podstępna, bezwzględna walka z ideą niepodległości Polski, a kresem — „organizację wojennej Polsce do Rosji” — autonomja pp. Grabskich, Dmowskich et C-ie.

Dzisiaj przemysłowcy polscy, szkoleni w wieloletniej służbie państwa, musieli się pogodzić już nie z hasłem, ale z faktem niepodległości Polski, nie chcą i nie mogą się pogodzić z myślą, że niepodległe Państwo Polskie, wyrwane z rąk bełto absolutnego władania popytem i podaża pracy, że zmusza ich, przedsiębiorcy, do świadczeń na rzecz państwa i narodu, świadczeń, których rząd carski nigdy od nich się nie domagał i dla własnego interesu domagać się nie chciał.

I oto jesteśmy świadkami bynajmniej nie zabawnego zjawiska, że ci sami przedsiębiorcy, zgrupowani w Zw. Lud.-Narodowym, którzy z niebawem demagogiczną zrecznością zarzucają lewicę, że na skarb Państwa wszystkie awala cięfary, że ten skarb do ruiny chce doprowadzić, ci sami przedsiębiorcy, z chwilą, gdy ich kieszeń może być narazona, nie wahają się, by od ponoszenia ciężarów państwowych się usunąć, by ciężary te nie na kogo innego lecz na Państwo Polskie, na skarb jego przenieść.

Jest to logika murzyńska, ale przedsiębiorcy chętnie się nią posługują, bo—jak enego czasu w b. Radzie Stanu, radny Pfeiffer oświadczył, „w interesie ludności niema”. Jakżeż bowiem inaczej wytłuma-czyć tę sprzeczność teorii i praktyki.

Dlategoż to pp. przedsiębiorcy z taką „beziinteresowną rycerskością”, bro-niący skarbu państwa przed świadeczeniami na rzecz organizacji i ochrony pracy, nagłe, gdy świadczenia te z ich kieszeni mają być pokryte, zapoznając swe poprzednie argumenty, na skarb państwa chcą przenieść słusznie na nich spadające ciężary.

Dla czegoż to pp. przedstawiciele przedsiębiorców w komisji ochrony, zwalczają ideę pokrywania kosztów przymusowego bezrobocia przez przedsiębiorców i przez państwo, a chcą wszystko na barki państwa zwałić? Dla czegoż Bank Państwa zwałić? Dla czegoż skarb państwa ma wszystkie ciężary ponosić, dla czegoż Zw. Lud.-Narodowy tutaj nie występuje w obronie skarbu i podstaw finansowych państwa, dla czegoż w tym wypadku nie przestrzega przed demagogią i rabunkową gospodarką?

W tym wypadku Zw. Lud.-Narodowy w obronie skarbu państwa nie wystąpi, przeciwnie, przedstawiciele przedsiębiorców uruchomił poznańską rezerwę, by projekt ten, tak nie wygodny dla nich wywalić. Na posiedzeniu komisji zjawił się sam p. Korfianty, który do komisji nie należy, i, z właściwą sobie wykwapnością i elegancją stylu, groził obstrukcją wielkiego przemysłu, ba, nawet bezrobociem wielko-przemysłowem. Tak więc w świetle faktów, ohlubne teorie skarbowe przemysłowców, właściwość nabierają wyrazu: w praktyce przedsiębiorcy stosują wszystkie te same metody i środki, które w teorii potępiają, wychodząc widocznie z założenia, że Polska i tak zapłaci.

J. N.

PROCES

o fałszerstwa dzieł Rodina.

Światne interesa małżeństwa Boujon. — Oiekawe szczegóły z życia artysty. — Ostatnie lata życia w obłędzie. Fałszowanie dzieł artysty już za jego życia.

Prasa paryska zajmuje się żywo procesem przeciw fałszerzom dzieł Augusta Rodina. Jeszcze w roku 1913 niejaki Montagutelle sprzedawał setki fałszywych dzieł Rodina. Oskarżeni są również małżonkowie Boujon o zainscenizowanie szacharki na wielką skalę. Pierwszy mąż p. Boujon, dr. Monphoux, był lekarzem Rodina; wdowa po nim rozszerzyła pogłoskę, iż mąż jej otrzymał od artysty wiele dzieł z napisem: „Mojemu przyjacielowi Monphoux”. Na tej podstawie małżeństwo Boujon robiło świetne interesa, podsuwając

tak zręcznie podrobione dzieła, że nawet znawcy częstokroć byli w błąd wprowadzeni.

Na rozprawie wyszły na jaw zajmujące szczegóły z ostatnich chwil życia genialnego artysty. Rodin zmarł 17 listopada 1917 r. Lecz już w czerwcu 1916 r., lekarze stwierdzili u niego uwiad staroży, objawiający się w obłąkaniu. Rodin był umyślowo chory, lecz nie czuł swej niedoli. Na kilka dni przed śmiercią odzyskał przytomność i sporządził testament, w którym państwu zapisał swoje dzieła. Od dziesięciu lat pragnął podarować Francji swe dzieła, by zapobiedz ich rozproszeniu, lecz jeszcze za życia artysty banda intrygantów otaczających go, pusiła w obieg mnóstwo reprodukcji, wydawanych jako autentyczne dzieła i sprzedawanych stosunkowo tanio.

Jeden ze zbieraczy opowiadał anegdotę, z której obrona nie omieszcza zrobić użytku. Wynika z niej, że Rodin sam nie zawsze potrafił odróżnić swego dzieła oryginalnego od fałszerstwa. W roku 1909 zbieracz kupił głowę Wiktora Hugo i udał się do Rodina, prosząc, aby potwierdził autentyczność rzeźby. Rodin po długim badaniu orzekł, że głowa ta nie jest jego dziełem. Dopiero gdy odkrył na rzeźbie własny napis z dedykacją dla jednego ze swych przyjaciół, uznał autentyczność rzeźby.

Ofiary

złożone w „Głosie Polskim“:

- Na Dom Sierot (Północna 39).
- Zamiast podarunku dla Michalka Goldstajna z okazji urodzin — Horsteinowa 100 mk. 515
- Z powodu wyzdrowienia dra Szydłowskiego — C. K. 5 mk. 521
- Zamiast kwiatów na grób zmarłej Jakóbowej Kon — D-rostwo Gutentag 10 marek. 522
- Na „Bykur Cholim“.
- Zamiast kwiatów z okazji rocznicy ślubu p. Edwardstwa Likiernik — Izidorstwo Haltrecht 5 mk. 514
- Na Dom Sierot (Pasaż Szulca 20).
- Zamiast kwiatów z okazji 15-lecia Ja-

- kobostwa Rosental — Abramostwo Rosental 5 marek. 516
- Na Pogotowie ratunkowe. Bezimiennie 150 mk. 518
- Na wieczyste łóżko w „Uzdrowisku“ imienia b. p. Wacława Lande (przy Tow. pielęgnowania chorych). Zamiast kwiatów na grób b. p. Marji z Warszawskich Konowej — Ida Lande 20 mk. 524
- Na Polską Macierz Szkolną. Gerber 50 mk. 525
- Na Tow. wpisów i zapomóg przy Towarzystwie „Uczelnia“.
- Jako karę za sprzedaż papierosów bez opłaty stempla — Sruł Rubinstein 5 mk. 508
- Jako karę za sprzedaż papierosów bez opłaty stempla — Fajga Silberberg 25 marek. 509

za Kustowówna 10 mk. 510
Na najbiedniejszych Felicja Szweryn 25 mk. 512

Wiedeńska Lecznica Dentystyczna
ul. HAWROT Nr 4. 6358-17
Leczenie chorób zębów i jamy usnej, porcelanowe i złote korony, oraz zęby sztuczne podług najnowszego systemu wykonywane się pod kierunkiem byłego asystenta amerykańskiego znanego prof. „Plesco“ w New-Yorku.
Ceny bardzo przystępne.

Licytacje przymusowe.

- 3 czerwca między godz. 9—12 szafa oszacowana na 25 mk. w domu przy ul. Drewnowskiej Nr. 18.
- 3 czerwca między godz. 9—12 otomana oszacowana na 80 mk. przy ul. Szkolnej Nr. 17.
- 3 czerwca między godz. 9—12 lustro-tremo z buduarowem blatem oszacowana na 75 mk., przy ul. Pasaż Szulca Nr. 37.
- 4 czerwca między godz. 9—12 zegar oszacowany 15 mk., szafa 25 m., stół 10 mk., lustro 20 mk., 2 landszafty 10 mk. i półeczka 10 mk., ul. Cegielińska Nr. 50.
- 4 czerwca między g. 9—12 kof. ciemny kasztan, oszacowany na 250 mk., przy ul. Pańskiej Nr. 6.

6794 Wydział sekwestracyjny prezydium pol. państwowej

Na zasadzie pozwolenia Ministerstwa W. R. i O. P. Gimnazjum męskie **L. Szakina w Łodzi, Południowa 20** przekształcone zostało na **8-KLASOWE GIMNAZJUM FILOLOGICZNE.** Podania kandydatów do kl. wstępnych A, B i C, oraz gimnazjalnych I, II, III, IV i V-jej przyjmują kancelarja codziennie, od godz. 5—7 po poł. Egzaminy wstępne rozpoczną się 10 czerwca. Dyrektor Szwajcer.

Program do nabycia w kancelarji Gimnazjum.

OGŁOSZENIE.

Do celów wymiaru miejskiego podatku od dochodu za rok podatkowy 1918 i 1919 Magistrat m. Łodzi wzywa osoby, mające dochód w wysokości powyżej mk. 5.000.— rocznie, do złożenia zeznań podatkowych.

Do złożenia zeznań wyznacza się w myśl § 22 ustawy o miejskim podatku od dochodu **termin 2-tygodniowy, licząc od dnia 2 do dnia 15 czerwca włącznie**, dla tych osób, którym imiennie nie rozesłano formularzy. Formularze zeznań wydaje bezpłatnie biuro Oddziału Podatkowego przy Nowym Rynku Nr. 2, gdzie zeznania winny być składane.

Osoby, które otrzymały już formularze zeznań, obowiązane są do złożenia ich również najdalej przed upływem wymienionego terminu.

Kto w oznaczonym terminie nie złoży zeznania podatkowego, zapłaci oprócz podatku dodatek w wysokości 5 proc.

Prawo do złożenia podatku przysługuje każdemu, nawet nie obowiązanyemu do tego na zasadzie niniejszego ogłoszenia, a mającemu do opodatkowania dochód poniżej 5000 mk.

Podatkowi od dochodu podlegają (na zasadzie § 1 ustawy):

1. **Osoby fizyczne**, mające miejsce zamieszkania w Łodzi, lub przebywające tu dłużej, niż trzy miesiące,
2. **handlowe i przemysłowe przedsiębiorstwa**, zarówno obowiązane, jak i nieobowiązane do publicznego składania rachunków, opłacające zasadniczy podatek przemysłowy (podatek za patent), których główny kantor znajduje się w Łodzi,
3. **osoby prawne** oraz stowarzyszenia, korporacje i t. p., nie posiadające zdolności do działań prawnych, o ile ich dochody nie służą wyłącznie celom społecznym lub dobroczynnym.

Podatkowi od dochodu podlegają również (na zasadzie § 2 ustawy), o ileowiązek ten nie wypływa z § 1:

1. przedsiębiorstwa, wymienione powyżej w punkcie 2, — z wpływów, otrzymywanych z oddziału, w obrębie miasta znajdującego się, lub też z nieruchomości i gruntów w obrębie miasta położonych,
2. osoby fizyczne — z wpływów gospodarstwa rolnego i z gruntów i nieruchomości w obrębie miasta położonych.

Wojskowi wolni są od podatku od dochodu w zakresie pobieranego przez nich żołdu.

Magistrat m. Łodzi.

Łódź, dn. 30 maja 1919.

776-1

Kino POLONIA Konstantynowska 16

Ostatnie 2 dni!

Sensacja! Sensacja!

HARRISON

w dramacie 5-cio akt. p. t.

Okręt śmierci.

Nad program! Nad program!

Katorżnik Nr. 999

w roli gł. **Charles Chaplin**

Farsa w 2-ch akt. pełna humoru i niezwykle komicznych sytuacji.

ANONS: Od wtorku „PROTEA“.

Panie i Panowie dbające o piękność swej cery powinni używać **Eau de Lys W. SEEGERA (LILIENMILCH)**

która ochrania cerę od szkodliwych wpływów atmosferycznych, pokrywa niedostatki piękności, nadając skórze, twarzy i rąk elastyczność i aksamitną miękkość.

Do nabycia w kolorach białym, różowym i kremowym we wszystkich składach aptecznych i lepszych perfumerjach. Cena dużego flakonu marek 6.— Proszę żądać wyraźnie: 745-8 **Eau de Lys W. SEEGERA (Lilienmilch).**

Mączka odżywcza Neo-Fosfatyna
Apteki L. Klimpla i S-ki.

Neo-Fosfatyna

Dla niemowląt, „dzieci osłabionych, „osób karmiących, „rekonwalescentów,

Bardzo pożywna, Bardzo smaczna, Lekko strawna, Zalecane przez p. lekarzy.

Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych oraz handlach kolonialnych. 3598-6

Lekarz-dentysta C. Zarycka
powróciła przyjmuje Miłsza 19.
Leczenie zębów, wygwanie bez bólu, złote korony, zęby sztuczne.

Zkalnia sztuczna.
Tkanie różnej formy dziur sztucznie nie do poznania tak w męskim, damskim i wojskowym ubiorze, jak we wszystkich towarach. Piotrkowska 117.

Dr. med. Szarlota EIGER
Akuszerka i chor. kobiece. **Długa nr. 46 (róg Zielonej).**
Godz. przyjęć od 4—6 po poł. 844-15

Dr. M. Papierny
Akuszer i specjalista chorób kobiecych. b. ordynator warszawskiej uniwersytetu, kliniki akuszerzyjnej. **Południowa 23**
przyjmuje od 9—11 r. i od 4—7 po poł. 720-1

Dr. med. Artur Banasz
Chirurg-Urolog.
Chirurgja, choroby nerek, pęcherza moczowego i dróg moczowych. Przyjmuje od 4—5 1/2, po poł. **Pasaż Majera 11.** 296-19

Ostatnie 2 dni!

Grand Kino
72 PIOTRKOWSKA 72

Ostatnie 2 dni!

„KIELICH MIŁOŚCI I GORYCZY”

Wspaniały dramat towarzyski w 4-eh części, rozgrywający się na tle przepięknych widoków Rivery, wykonany przez francuską fabrykę „PROCEA” w Marsylii.

NAD PROGRAM: Dzieci Francji podczas wojny. NAD PROGRAM:

CENY KONKURENCYJNE.

Ważne dla Kupców, Kooperatyw i Spółek rolniczych.

Polecamy na nadchodzące święta:

Jedwabie, etaminy, bostony, taftę, towary wełniane na bluzki, wełny na ubrania męskie i damskie, chustki, szale, plusze, sandały dla dzieci.

Obuwie wszelkiego rodzaju.

Gotowe ubrania, spodnie, halki, palta damskie i męskie, czapki, kapelusze, pończochy, nici, pasty do obuwia, wielki wybór kosmetyk, jak: mydło paryskie i krajowe, karmelki, kawa i t. d.

DOM HANDLOWO-KOMISOWY

L. DRUTOWSKI i S-ka

Łódź, Piotrkowska № 90.

— Skrzędaż hurtowa i detaliczna! —

— Kooperatywy i Spółki rolnicze korzystają z rabatu. —

W ogrodzie

Teatr „Urania”

Codziennie Występy 12 nowozaangażowanych artystów.

Nowości Pierwszy raz w Łodzi!

? Moto-Phozo ?

Zagadka XX wieku.

Mme Margarita

Melange akt i transformacja.

p. ZINOWICZ, międzynarodowa taneczka; p. ABCZYŃSKA, polska — kupiecka; BDGAR i LILIAN, amerykański gimnastyk. — WĘDROWNI ARTYSCI duet parodystyczny.

W soboty, niedziela 3 przedstawienia o godz. 6 i pół

o 7, 8.45 wiecz.

W razie niepogody przedstawienia na sali teatralnej.

Zatwierdzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Związek obrony mienia Polaków poszkodowanych na terytorjum b. cesarstwa Rosyjskiego

zwołuje na poniedziałek, dnia 2 czerwca r. b. o godz. 4-ej pop. w Białej.

Sali Hotelu **Zebrań**

celem referowania swojej działalności

Związek ma na celu obronę interesów obywateli polskich, poszkodowanych na terytorjum byłej Rosji tak wskutek wojny, rewolucji jak i działalności rządu bolszewickiego, rejestruje ruble dumskie i carskie, straty mienia, papiery państwowe, dywidendowe, jak również należności w bankach rosyjskich w wszelkiej formie, zawartość safe'ów i t. d.

Referować będą przybyli specjalnie z Warszawy pp.

dyr. Henryk Lautenberg i mecen. Stanisław Pniewski.

780-2

wejście na salę bezpłatne.

KAIZER WILHELM II

Szkice, obrazy

i epizody z rządów awanturniczych

Z. ŁAWICZA.

Gniazdo Hohenzollernów: rozbójnicy i psychopaci. — Ostatni Hohenzollern na tronie. Degeneracja króla. Wychowanie i lata dziecięce. Antagonizmy rodzinne. Polityka wewnętrzna i zewnętrzna. Mowy króla. Król jako polakożerca. Król i kobiety. Manje i dawactwa. Szal militarny. Wojna europejska. Rewolucja i detronizacja.

Cena 3 mk. 80 fen. Sprzedaż w księgarniach, kioskach miejskich i kolejowych. Skład główny w księgarni W. Jakowickiego, Bracka № 28. 223-2

KWIATY

doniczkowe i ocięte wiązanki, wieńce, kosze, dekoracje najpiękniejsze i najtańsze w nowotw. zakładzie ogrodniczym firmy Bronisław Lenica

— 2 GŁÓWNA 2. —

Ważne dla elektrowni i instalatorów!

Koncesjonowane Biuro „ELEKTRON”

niż. Jul. i M. HAMERA

— Łódź, Piotrkowska 117. —

Poleca ze składu wszelkie materiały elektrotechniczne.

zarówki: 90-110-120-200 i 220 wolt po cenach przystępnych.

Właścicielka Pracowni Gorsetów Maison Caprice

w Warszawie

przyjechała do Grand Hotelu

(pokój № 107)

z dużym wyborem modeli gorsetów paryskich, pasów i staników.

№ 94

ten numer telefonu

winna mieć w pamięci każda firma, która rozumie, iż jej rozwój i rozkwit zależy

od pomysłowej, umiejętnej i oszczędnej reklamy.

Taką reklamę zapewnić może wyłącznie

Polskie

Biuro Reklamy Prasowej

Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska № 84

Wskazówki i porady!

Telefon Nr. 94.

Setki pomysłów rysunków do kiesz do dyspozycji Klienta bezpłatnie!

Mydło łojowe № 1 Soda kaustyczna. Kalafonja, Szkło wodne.

hurtowo i detalicznie u I. Chanachowicza w ŁODZI, Średnia 20.

Najlepsze rondelki elektryczne 120 volt

nadasyły

AUER, Piotrkowska 146, obok Ewangelickiej 651

Przyjmuję do

AZURKOWANIA

po cenach przystępnych

A. Łęcka Piotrkowska 105. 631-6

Umeblowane 3 pokoje

z kuchnią, elektrycznym oświetleniem, gazową kuchnią, centralnym ogrzewaniem i wszelkimi wygodami od 1 lipca do wynajęcia. Oferty pod „M. M.” do administr. „Głosu”. 775-1

Pozuwając się do winy względem pewnego urzędnika państwowego, składam w urzędzie skarbowym mk. 50.— jako ofiarę na Skarb Narodowy 766 S. Rosenbaum.

Żądajcie farby „Falyta” firmy Chranowicz, gwarantowane za prawdziwość, a także „ULTRAMARINA” farbka do bielizny w różnych opakowaniach i zseranizowana pasta do obuwia 50% taniej. Przedstawiciele poszukiwani. Now-Rynek 7.

Stylowe meble

salon — „Rococco” i sypialnia — „Empire” do sprzedania. Obejrzeć można codziennie między 4 — 6 pop. Piotrkowska 278, II p., m. 8. 787-8

Akuszerka

B. BÜCHLER

Główna 5.

Lekarz-dentysta

H. LEWITA-FUCHS

Choroby zębów i jamy ustnej. Przyjm. od 10—1 i od 4-7 Piotrkowska 50.

Lekarz Dentysta

Michał Goldenberg Piotrkowska 124. Godz. przyjęć 10-4 pop. prócz świąt i niedziel.

Dr. I. Silberstrom

Ordynator Ambulatorjów Miejsk. Zielona 11 (róg Zachodniej). Choroby skóry, włosów i weneryczne. Niemoc piciowa. Usuwanie specjalnych włosów. Przyjm. od 9-11 rano i 4-7 pp. Panie od 4-5 po poł. 206-9

Lekarz-dentysta

I. Lew

Cegielniana № 36, (róg Piotrkowskiej)

przyjmuje codz. od 10-1 i 3-7. w niedziele i święta od 10-12 811-4

Dr Feliks Skusiewicz.

POWROĆ!

ul. Andrzeja nr. 18, Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęć: od 9-11 i od 5-7 i pół po poł. Panie 11-12 rano. 179-11

Dr. Bolesław Kon

Choroby uszu i nosa, gardła i chirurgja. — Piotrkowska Nr. 118, do 10 i pół rano i od 4 — 6 p. p. 71917-

Choroby skórne i weneryczne

Dr. LITTAUER

Cegielniana 8.

Od 8-9 rano i od 3-6 po poł. 896-15

Akuszerka

R. Pipikowa z dyplomem Ces. Ak. w Petersburgu, praktykująca 25 lat, przyjmuje od 10-7 Łódź, Piotrkowska 132 m. 14. Dla pań przyjezdnych swobodny lokal. 201-10.

SZYLDY

roboty malarskie wykonywa Zakład malarski JAN JANOWSKI Sienkiewicza № 91 róg Główniej. 260-2

Specjalna pralnia

wełnianych i pańskich ka- peluszy 614-2 M. Nachtstern, Łódź, Benedykta 32

Rodacy popierajcie przemysł swojski.

Wytwórnia obuwia drewnianego, sukienkiego i skózanego.

Na czasie! Specjalność sandały.

Szymon Siebencichen Łódź, Zgierska 58. 827-5

8-klas. Gimnazjum Filologiczne Żeńskie

L. Sołowiejczyk-Magalifowej

Examinny wstępny do wszystkich klas rozpoczyna się 6 czerwca. Zapisy nowych kandydatów codzie. od godz. 11-1 i od 5-6.

Licytacje przymusowe.

W poniedziałek dn. 2 czerwca 1919 roku, odbęda się następujące licytacje za gotówkę:

Między godz. 9 — 4 po poł.

Przy ul. Włodzimierska 4 — kredens; Lutomi-erskiej 84 — zegar, stół; Mickiewicza 9 — 7 pudów drzewa; Piwiarnej 2 — komoda.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Łódź, dn. 31 maja 1919 r.

Licytacja ruchomości

po zmarłym St. Krollu — Piotrkowska 57 — trwa w dalszym ciągu.

W poniedziałek sprzedane będą: salon, sypialnia oraz dwa gabinety.

Zarząd Towarzystwa Pielęgowania Chorych „BYKUR CHOLIM”

zaprasza niniejszym krewnych i przyjaciół

b. p. Maurycego Schrötera, b. czł. Zarządu na nabieństwo żalobne, które odbędzie się w rocznicę skonu we wtorek, dnia 3 czerwca o godzinie 12-ej w południe, w synagodze przy Nowym Rynku № 10.

Do sprzedania

Urządzenie biurowe

półszklana ściana, barjera, szafa do książek, biurko, 3 stoły biurowe i prasa do kopjowania.

Piotrkowska 56, pr. ofic., II wejśc., I p. od godz. 4-ej da 6-ej wiecz.

Do sprzedania

Urządzenie biurowe

jak: kasy ogniotrwałe, szafy opancerzone, prasa, podki, biurka i t. d., oraz większe ilości mebli składowych. Wiadomość: Lombard, Południowa 29, od 10 do 2 pp.

Niemiecko-Rosyjskie
T-wo Transportów i Żeglugi
Łódź, Biuro i składy **Piotrkowska 39.**
WARSZAWA, KALISZ, CZĘSTOCHOWA, BIAŁYSTOK, FRANKFURT nad M.
Filje przy urzędach celnych: w **HERBACH, SKALMIERZYCOACH, TORUNIU,**
SZCZAKOWEJ GRANICY, PROSKACH, HYTEKUNACH.
Przedstawicielstwa: w **Wiedniu i Zurychu.**
W zakres działalności T-wo wchodzi: **EKSPEDYCJA** wewnątrzna i zagraniczna. **Ożenie,**
Inkaso, UBEZPIECZENIE transportów od kradzieży i wypadków. Załatwienie formalności **wywozowych i przywozowych.** **Ekspedycja** manufaktur w własnych opancerzonych kufrach.
Zarz. w Łodzi: **ZYGM. TEEMAN.**

Zeichman i Mauch
Łódź, **Piotrkowska 240**
Biuro Elektrotechniczne
oraz warsztaty reparacyjne. Wielki skład materiałów instalacyjnych, dynamomaszyn i elektromotorów.
Reparacja elektrycznych dynamomaszyn i motorów.
Wykonanie piorunochronów oraz badanie oporu istniejących instalacji. 768-80

BUSKO Sezon od 1 czerwca do 30 września
Kąpiele słarczano-słone i mułowe. Zakład hydropatyczny. — Gimnastyka lecznicza.
Wskazania: **PRZEWLEKLE ZAPALENIA, REUMATYZM, ARTRETYZM, OTYŁOŚĆ, CHOROBY KOBIECE, NERWOWE, SKÓRNE, PRZYMIOT.**
Dojazd: Od stacji Kielec 50 kilom. małowniczej szosy kołmi lub samochodem prywatnym. Przy zakładzie 25 pokoiów umeblowanych, szereg willi prywatnych. Ceny umiarkowane. Wypłaty w koronach.
Pensjonatów niema. Dawny szpital sezonowy nieczynny. Białe i pościel najlepiej przynosić ze sobą. Bez karty porady, wydanej przez któregośkolwiek z lekarzy, praktykujących w Busku, kąpiele leczniczych otrzymywać nie można.
Informacje wysyła zarząd zakładu. — Adres dla listów i depesz: **BUSKO, ZAKŁAD.**
652-6
Dyrektor zakładu **Dr. Grabowski.**
Inspektor i lekarz zakładowy **Dr. Sulimierski.**

Busk. Sezon rozpoczyna **Willa „Zamek Berestawa“**
się 1 czerwca r. b.
— Są jeszcze do wynajęcia komfortowo i wygodnie urządzone pokoje. —
Polożenie uroczne, bliskość Zakładu Kąpielowego, wszelkie wygody — wykwintne śniadania, obiady i kolacje na miejscu. — Ceny przystępne. —
— Zgłoszenia telegraficznie lub pocztą. —
645-8 Poleca się Szanownej Publiczności **Jadwiga Junod**

Znana pracownia ubiorów damskich
J. Moszkowicz, Łódź, Zawadzka 22,
wykonuje zlecenia w zakresie fachu wchodzące, jako to: kostjumy, palta itp. podczas wojny po cenach zniżonych. Bzetelność gwarantowana. Wielki wybór najnowszych modeli. Uwaga: Nadeszły najświeższe francuskie fasony. 364-1

— EGZYSTUJĄCY OD ROKU 1895 —
ZAKŁAD BLACHARSKI
RAFAŁA HIRSZA
DLUGA 68 (dom własny).
Wykonuje wszelkiego rodzaju roboty blacharskie i dekarne, oraz smaruje dachy smołą gazową po cenach przystępnych. 150-10

NA WYPLATE
towary damskie, męskie, dziecięce, bluzki, obrasy i kołdry. 312-5
Ch. Markowicz i S-ka.
Piotrkowska Nr. 37, w podwórzu.

— Ogrod —
„Colosseum“
Cegielniana 16
Pierwszorządny familijny program, oraz występy **B. BRONOWSKIEGO.**
Ludownie dwie komejdy.
Początek o godzinie 8-jej wieczorem.
W niedzielę dn. 1 czerwca zmiana programu.
W razie niepogody przedstawienia w zimowej sali, Zachodnia 53. 201-4

OGŁOSZENIA
do wszystkich gazet miejscowych i zamiejscowych przyjmują na dogodnych warunkach **Biuro „KURIER“**, Łódź, **Piotrkowska 92.**
Porady, redagowania tekstów i tłumaczenia takowych bezpłatnie. Wielki wybór kłisz do wszelkiego druku. Biuro czynne od 9-7 w. 389-1

Wyprzedaż.
Paletka dla dziewczynek i chłopców Mk. 50, 75 i 100.
Duży wybór.
Palta damskie ostatnie fasony.
Palta męskie Mk. 325, 450 i drożej.
Sornitury męskie Mk. 450, 550 i drożej.

SZMECHEL i ROZNER
Łódź, **Piotrkowska 100.**

Sprzedaj resztek
winianych, jedwabnych i pluszowych
MARJA MAJER, Piotrkowska 99,
lewa oficyna pierwsze piętro, 389-1

Pensjonat dla młodzieży
G. Lichtensteinowej
w **Busku** pod Tomaszowem (Rawskim) nad Pilicą otwiera się w dniu 1-go czerwca.
Pensjonat znajduje się w parku, w sosnowym lesie.
Informacji zasięgnąć można: Pas.-Szulca 11 m. 14 codziennie od 8-5 popołudn. 010-2

Baczność!
Znakomita przedwojenna pasta do obuwia „**GUTTALIN**“ oddana została do sprzedaży na Łódź i okolice naszemu jeneralnemu przedstawicielowi **M. PINKUSEWICZ**
— **Nowomiejska № 16** —
(róg Ogrodowej, sklep frontowy). Dla hurtowników 10 proc. rabatu. 987-2

Skład materiałów dentystycznych
Ogólnik i Samuels.
mieści się obecnie przy ul. **Piotrkowskiej № 23, front, I piętro**
Skład otwarty od godz. 9 do 7 bez przerwy. 509-3

Stowarzyszenie Sportowe
„UNION“
We wtorek, dn. 3 czerwca r. b., o godz. 8 wieczorem odbędzie się w lokalu klubowym przy ul. Przejazd № 5 **Zwyczajne Ogólne Zebranie** członków Stowarzyszenia z następującym porządkiem dziennym:
1. Sprawozdanie władz Stowarzyszenia.
2. Wybory zarządu i komisji. 658-2
3. Wniosek zarządu.
4. Wnioski członków.
Zebranie jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych. Wnioski winny być Zarządowi przedłożone na piśmie nie później niż w piątek, dn. 30 b. m. O Honor i punktualne przybycie proszą pp. członków **Zarząd.**

DRZEWO
Do sprzedania.
Różne drzewo stolarskie i budowlane. Heblowane deski do podłóg. Stare i nowe okna, drzwi i okiennice z żelazem obiciem.
RUSZKOWANIA: jak słupy, drabiny, kołki, deski, pomosty murarskie oraz skrzynie do wapna.
CEMENT I WAPNO LASOWANE.
SZKŁO OKIENNE, DRUTOWANE I ORNAMENTOWE.
Na miejscu maszyny do obrabiania drzewa.
Rudolf Keilich, Łódź, Widzewska 122.
SZKŁO.

Ważne dla kamaszników!
Sprzedaż różnych dodatków dla kamaszników, a także wierzchołów i kolorowego wierzchniego płótna po cenach umiarkowanych dostać można u **Cydkowicz, Północna nr. 12.**

Zawiadomienie.
Niniejszym uprzejmie komunikujemy Szanownej Klienteli, iż **wyłączną sprzedaż naszej bielizny papierowej** pod firmą „**Ekonomia**“ jako kołnierzyków pod markami „**Kosmes**“, „**Teksas**“, „**Periekt**“ i „**Odessa**“ mankietów i pnikoszoków powierzyliśmy firmie **„Petersilge i Szmolke“**
ul. **Piotrkowska № 93.**
Upraszamy zatem o łaskawe zwracanie się do wyżej wymienionej firmy. Z poważaniem
Karol Prusse i S-ka.

Roboty Blacharskie i Dekarskie różnego rodzaju wykonuje się dobrze i po cenach przystępnych w **Zakładzie blacharskim i dekarckim EDMUNDA GALLA, Łódź, Nawrot 29.**

Helenów.
Niniejszym zawiadamiamy Sz. Publiczność, iż w mojej restauracji od **SOBOTY**, t. j. 31-go b. m. codziennie od 4-jej po południu przygrywać będzie **seksztet salonowy.**
Z poważaniem **A. Braune.**
W **sobotę**, dnia 31 b. m. nastąpi otwarcie mleczarni w górnym ogrodzie.
UWAGA: W każdą **Niedzielę** i święta odbywać się będą **Podwieczorki** z tańcami. 79-3

Institut de Beauté
de M-lle Miłakowska
Łódź, ul. Zawadzka 6.
(uczenica prof. Archambeau w Paryżu).
Specjalne francusko-kosmetyczne masaże za pomocą środków lekarskich. Higieniczne pielęgnowanie i odmiładzanie cery **TWARZY**
Usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, krostowatej i ospowatej cery i brodawek. Wzmocnienie porostu włosów. Usuwanie elektrolizą niepotrzebnych włosów na twarzy. Wyłącznie używanie preparatów elektrycznych podług najnowszych wynalasków. Przejścia od 3-6 w. 785-1

Trzymaj się
zasady, że najzdrowiej i najtańiej jest stołować się w **„WRZOSIE“**
Piotrkowska 100
Wielki wybór różnych

MEBLI
nowych i używanych tanio do nabycia tylko **676-3**
Piotrkowska № 18.

Słuchacz
5 semestr szkoły lekarsko-dentystycznej poszukuje pracy w gabinecie lub lecznicy. Oferty pod „**Student**“ do admin. „**Głosu Polskiego**“ 613-2

Dnia 28 b. m. Rozsłaji Nowakowej, zamieszkałej w Łodzi przy ul. **Ekaterynburskiej № 3,** skradziono oryginalny **Polskiej Pożyczki Państwowej** w odnośkach: 100 rb. 2 szt. № № P. 057491 i 057492; 500 rb. 1 szt. № O. 40268; 1000 rb. 1 szt. № N. 16298. Ostrzega się przed nabyciem powyższych, gdyż są u-nieważnione. 705-3

Wosk pszczelny
oraz **Miód naturalny**
poleca **Miodosytula**
S. Wiślicki, Piotrkowska 10.
573-1

Do sprzedania
garnitur salonowy mahoniowy oraz **FORTEPIAN** fabryki „**Szelefer**“ **Nawrot № 15, m. 7.**
586-3

Kupuję wszelkie futra
Placę najwyższe ceny.
Przyjmuje wszelkie reperatury i obstalunki 038-8
Piotrkowska 38, I-sze p., front 24, S. Grosman.

Ważne dla krawczyń!
FABRYKA DO TAMBOROWANIA
IZAK BER, Południowa № 6.
Wykonanie **najnowszych fasonów** szur, sznurki, **2-igłowe sznurki**, ręczne roboty i t. d.

Stanisław Goszczyński

(Biuro Piotrkowska 150 w podwórzu)
 Reprezentant (wylączny sprzedawca) fabryki tektury (papy) smółcowej Polskiego Towarzystwa gazowniczego w Łodzi
 POSIADA NA SKŁADZIE
PAPE w NAJLEPSZYM GATUNKU
 po cenach fabrycznych konkurencyjnych.
 Odsprzedawcom przy obstalunkach większych **ustępstwo.**

MODES

MAISON NOUVELLE

Modele letnie. Grand Hotel 211.

Tępcie szczury i myszy!

„Kaps“ jedyny radykalny i wypróbowany środek tępi bezwzględnie

Szczury i myszy

„Kaps“ ze względu na swe wybitne własności i użycie wielu powag naukowych, znalazł szerokie zastosowanie w każdym gospodarstwie domowym, handlu, przemysle, lesnictwie, ogrodnictwie, składach żywnościowych etc.

Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Intratne przedsiębiorstwo

z kapitałem 15,000 marek,

mające wielką przyszłość, w pełnym ruchu, dla inteligentnego chrześcijanina bez specjalnej znajomości, z powodu wyjazdu do odstępiania. Oferty sub. „Intratny“ do administr. „Głosu Polskiego“.

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna

Srednia 5. „MODERN“ Zielona 2.
 przyjmuje do farbowania i chemicznego czyszczenia garderobę wszelkiego rodzaju, jak również i białą bieliznę po cenach przystępnych.

LETNISKO WOLA GRZYMKOWA.

Dom murowany z werandą; oddzielna przybudówka z kuchnią i pokojem, piwnice, komórki — 2 morgi ziemi pod ogrodem — prawo spaceru po lesie — okolica malownicza, 2 wiosny od Aleksandrowa, do sprzedania. Wiadomość: Biuro Gersdorfa, Łódź, Piotrkowska 84.

Najświeższe modele angielskiej mody

już nadeszły do

Pierwszorzędnego Zakładu Ubiórów męskich B. KRYSZTAŁA ul. Piotrkowska № 24, II piętro, front, o czym mam zaszczyt zawiadomić Sz. moją Klijentelę. Obstałanki podług miary wykonuję starannie i punktualnie. Ceny przystępne.

FABRYKA B-ci HOFFMAN

w ŁODZI, ul. Dzielna nr. 78.

Poleca udoskonaloną, jedynie racjonalną patentowaną Maszynę do wyrobu dachówek cementowych.

System ROLKOWY, wydajność dzienna 500—800 dachówek. Dostarcza również maszyny do wyrobu pustaków, cembrowin, rur i t. p. przedmiotów z cementu.

Żądać cennika nr. 7.

Pensjonat dla młodzieży

od 9 lat.

Z początkiem czerwca zostaje otwarty pensjonat w „Podgębni pod Tuszynem“ w suchej, lesistej miejscowości pod kierunkiem przełożonej szkoły S. Osmałowskiej.

Pianino na miejscu. Leczba miejsce ograniczona. Informacje: Skwerowa 18, Osmałowska do 4-ej i Sienkiewicza 50 m. 8, Nirnsteinowa od 6—8-ej.

Przyjmuje

FUTRA na przechowanie.

Skład futer JOZEF TIGER, Piotrkowska 29.

MYDŁO

w najlepszym gatunku № 1 mk. 0.50 oraz № 2

szare mydło, soda, krochmal oraz świece i wszelkie dodatki do prania sprzedaje się po cenie niższej tylko — w mydlarni DRUCKERA, Nowomiejska № 10, Proszę się zekonać.

Siwe włosy

zdradzają zbliżającą się starość, psują tym dużo osobom pięci oboję szczęście i karierę.

Zło to można szybko i łatwo usunąć przy użyciu farby do włosów W. Seegera, uznanej na całej kuli ziemskiej jako najlepsza, odznaczona złotymi medalami, barwiąca siwe lub szpakowate włosy na naturalne kolory: blond, szary i czarny.

Nieszkodliwość farby W. Seegera gwarantowana i zaświadczona przez przysięgłych lekarzy i chemików.

Przy kupnie proszę żądać

wyraźnie farbę W. SEEGERA

prawdziwą tylko z marką fabryczną „latająca rybka“.

Cena pudełka Mk. 6.

Do nabycia we wszystkich składach aptecznych, aptekach, perfumerjach i większych fryzjerskich zakładach.

Elektryczne rondalki
 do gotowania potraw, wody etc. 1/2 i 1 litrowe nadeszły. Minimalne zużycie prądu
Adolf GOLDBLUM
 Łódź, Piotrkowska 55.
 Cenniki na żądanie.

Nie kupujcie RESZTEK!

póki się nie przekonacie, że najtańsze i najpiękniejsze towary **ul. Dzielnej nr. 34**, (poprz. o-ko przy ul. Rozmaite towary i resztki na bluzki, suknie damskie kostjomy, męskie ubrania, oraz szewioty, bostony, sukna, krążeczka (czarn. z biał.), i modna letnie tow.

Uwaga: dla urzędników i handlujących **ustępstwo.**

Krycie, reparacje i smołowanie dachów papowych

wykonywa solidnie przedsiębiorstwo robót dekarskich

Józef Kerner. Majster cechowy.

Radwańska 44.

Lecznica Lekarzy Specjalistów.

Piotrkowska № 17, drugie podwórze.

- 9—10 choroby oczu codziennie **Dr. Garliński**
 - 11—12 chor. wener. i skórne codzien. **Dr. Dulkiwicz**
 - 11—12 choroby kobiece codziennie **Dr. Ługowski**
 - 12—1 chor. wewnętrz. i dziec. (płuc i serca) **Dr. Osiecki**
 - 12—1 chor. kobiece i chirurg. codz. **Dr. Artyfikiewicz**
 - 1—2 chor. skórne i weneryczne codz. **Dr. Skusiewicz**
 - 2—3 choroby nerwowe środa i piątek **Dr. Mittelstaedt**
 - 2—3 choroby kobiece i chirurgiczne codziennie **Dr. Marx**
 - 2—3 choroby oczu codziennie **Dr. Michalski**
 - 3—4 chor. skórne i wener. codzien. **Dr. Stawowczyk**
 - 3—4 choroby wewnętrzne i dzieci codziennie **Dr. Jokiel**
 - 3—4 ch. chirurg., uszu, gardła i nosa codz. **Dr. H. Goldberg**
 - 4—5 ch. kobiece poniedz., środa, piątek **Dr. Goldenberg**
 - 4—5 choroby oczu codziennie **Dr. Łoździowski**
 - 4—5 chor. uszu, nosa i gardła codz. **Dr. Wierzyński**
- UWAGI: 1) Lecznica otwarta codzien przez świat;
 2) Porada 3 mk. Operacja i opatrunki wszelkiego rodzaju—od umowy.

I PRECZ Z PASKARSTWEM!

za 7 mk. najtrwalszą nieprzemakalną skórą imitac. zełuje podzelownia „ERFAG“, zamówienia przyjmuje zatwierdzony przez władze

Sklep Komisowy „PROGRES“

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 175.

Tamże przyjmowane są wszelkiego rodzaju towary do sprzedaży komisowej.

UWAGA: Zamówieniom wysyła się franko przez pocztę po otrzymaniu powyższej kwoty odcinek „Erfagu“ na parę złotych i 3 szt. patent ochraniający spiralnych. Każdą 5-tą par. zełuje się lub wysyła bezpłatnie.

Warsztaty elektrot. i biuro instalacyjne A. Meister i S-ka

ŁÓDŹ, Piotrkowska № 158.

Nadal urządzamy instalacje oświetlenia elektrycznego i przenoszenie siły; z własną elektrownią, jakoteż z przyłączeniem do Elektrowni Łódzkiej.

Warsztaty Reparacyjne - Dynamo-maszyn, motorów i transformatorów wszelkich systemów Budowa kolektorów i ankrów. jak również wykonywanie wszelkich części do maszyn elektrycznych. — Sprzedaż hurtowa i detaliczna wszelkich materiałów elektrotechnicznych.

Kto raz spróbował, ten przekonał się, że tylko „Mary“ jest najlepszą terpentynową PASTĄ DO OBUWIA

Pasta „Mary“ dzięki swym własnościom chemicznym czyni skórę odporną na wilgoć, zapobiega pękaniu i nadaje obuwiu piękny połysk. Żądać wszędzie. Przedstawiciel na Łódź i okolice. D. Markus, Piotrkowska № 59. 387—16

Windy, krany, wciągi śrubowe i linowe łańcuchy, liny stalowe

oraz wszelkie roboty kowalskie, tokarskie i ślusarskie

WYKONYWA Fabryka Maszyn Windowych w Warszawie

FEINGOLD i Lewito—Inżynierowie

Chłodna № 5, 924-8

Artykuły elektrotechniczne

wszelkiego rodzaju po cenach hurtowych poleca ze składu

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

Władysław Arenstein

WARSZAWA, Królewska № 27,

skrzynka pocztowa 6, telefon 277-89.

Szybka dostawa! Dobrze zaopatrzone składy!

859—14

PRECZ Z PAPIEROSAMI I CYGARAMI!

Używajcie tylko pastylek

„NIEPAL“

Klaskiego, Warszawa, Marszałkowska 80 z marką „Słoń“

Cena pudełka Mk. 6. 595-11

Sprzedaj w aptekach i składach aptecznych.

Stanisława Biskupska

W. WADLER, Łódź, ul. Dzielna nr. 1.

(Firma istnieje od roku 1879).

Wielki wybór: Perfumerji i towarów galanteryjnych

Ceny przystępne.

Baczność!

Posiadam obecnie na składzie, prócz mego starego zapasu pasów własnego wyrobu

pasy konopniane

najlepszego gatunku I. Symchowicz, Cegielniana 56

wszelkich szerokości.

Fabryka Tektury Smółcowej

M. Fajn i S-ka

Łódź, ul. Juliusza № 15

poleca tekturę smółcową (do krycia dachów) we wszelkich ilościach i gatunkach oraz smolę i masę klejną.

Piotrkowska № 89.

Czyszczenie szyb wystaw. Konserwacja Inoleum.

Frotowanie, Trocinowanie, Cyklinowanie posadzek.

H Y G I E N A

Odkurzenie mebli, ścian, dywanów i t. p. elektr. aparat.

Dezynfekcja mieszkań. Masa do podłóg na składzie.

Piotrkowska № 89.

Instytut Roentgenowski

przy lecznicy Anitas, Pusta 19

pod kierunkiem D-ra A. Goldberga. Prześwietlenia, zdjęcia i leczenie. Godziny przyjęć od 9—11 i od 4—6 pop.

242—10

Gimnazjum żeńskie

Melidy Schnellke

Piotrkowska 145

podaje do wiadomości rodziców, że zakład będzie przeniesiony od 1-go lipca na ul.

Ewangielicką nr. 9.

egzaminu wstępne odbędą się 5-go czerwca. Zapisy przyjmują się codziennie od 11—1.

410—2

Ciągnienie 5-ej klasy loterii R. G. O.

od jutra, d. 2 do 25 czerwca włącznie. Wielka wygrana Mk. 750.000. ANTONI DOBRUCKI, reprezentacja Lot. Kl. R. G. O. w Warszawie na Łódź i okręg Łódzki, Łódź, Piotrkowska 90

Casino

Ostatnie 2 dni!

Najnowszy obraz wszechświat. firmy „Nordisk“ w Kopenhadze

Za popędem serca

Dramat obyczajowy w 4 akt. w wykonaniu artystów duńskiego król. teatru.

Ja pana zaasekuruję

Aroywesoła farsa w 2 aktach.

Nad program: **Powrót Naczelnika Państwa z wyzwolonej Litwy.**

Początek przedstawień o godz. 8-ej

Na czasie! Przesyłanie towarów koźmi

uskuteczniamy na dogodnych warunkach

Biuro Ekspedycyjno-Transportowe
Feliks Szczeciński i S-ka
Piotrkowska 39.

Meble

nowe i używane kupuję i sprzedaję.
— Proszę się przkonać —
Piotrkowska nr. 18.

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa
Dr. S. Lewkowicz
Konstantynowska 12

Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w. dla pań od 5-6 po poł. 2238-01

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczopłciowych (niemoc płciowa). Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Piotrkowska 1144,
róg Kwangelickiej.

Godziny przyjęcia: 9-2 rano 6-6 po poł. Dla pań od 5-6 p.p. 575-30

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 10-12 r. i od 6-7 pp. **NAWROT 7.** 751-4

Dr. Szumacher

choroby skórne i weneryczne. Godz. przyjęcia: od 4 do 7, w niedzielę i święta od 11 do 1-jej. **Benedykta 11.**

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe i niemoc płciowa. Godz. przyjęcia od 9-2 i 4-8 w. dla pań od 6-8. **Zawadzka 11,** róg Piotrk. 9313-151-1

Ogłoszenia drobne.

A.A.A.A.A. Kupuję wózek sportowy, dalsze informacje w wszelką bieliznę. Piace najwyższe ceny. Sklep Komisowy Wł. Wojciechowicza, Piotrkowska 160, róg Główna. 674-3

A. A. A. Keszki najtaniej sprzedaje H. Srebrnik w Łodzi, Piotrkowska 11, II piętro, front. Lokale towaru na ubrania niemowlęce i szautowskie od mk. 30

Lokale tow. na męskie 85
na dziecięce 14
na Srodnie 20
na Kamizelki sz. 25
na Paiza 29
na Sukni. i Kost. 15
na Białki i Spódniczki 40
Alpaga i ojcji dubelt. 20
Szweloty 17
Chustki 16
H. Srebrnik, II piętro, front 4093-19

A. A. Meble z kilku pokoi wyprzedam tanio. — Garnitur salonowy, drugi gabinetowy, tremo, kreden, stół, krzesła, łóżka, szafy, otomane, leżankę, umywalkę, portjery piżoswe, gramofon. Piotrkowska 261, m. 4, front. 812-3

A. Meble z kilku pokoi, kasę ogniotrwałą sprzedam. Piotrkowska 169, m. 9. 783-3

A. Garnitur męski czarny sprzedam. Piotrkowska 189, m. 9. 784-3

A. Dom z dużym ogrodem, oficyną murywaną, obórkami, 8-piętrową fabryczką w Egiersu na ulicy Średniej 12 20 lat do sprzedania. 664-3

A. Angielskiego, go, niemiecogo moce udzielać za utrzymanie w miejscow. loczniej podczas wakacji. Oferty „Głosie” w „Głosie”. 786-3

Absolwentka Ryckiego konserwatorium, ruty-nowana nauczycielka, na jezzcze godzinę wolna. Specjalność gra fortepianowa, nowa ulawioną metodą. Przyjmuje od 2 do 4 pp. Szkoła 17, II p., m. 8. 017-3

Miej do sprzedazy artykułów sklepowych codziennej potrzeby — poszukiwany. Skwerowa 16, m. 28. 591-3

Mkademiczka drugiego kursu prawa, rutynowana nauczycielka, poszukuje kondycje na wies w inteligentnym domu. Oferty dla „Akademicki” w adm. „Glosa”. 443-3

Buchalce: korespondent, wiadajacy jazykami: polskim, francuskim, angielskim, niemieckim i rosyjskim — poszukuje statowego zajecia, swent na godziny. Dlugocinna praktyka. Lask. oferty pod „R. O. M.” w „Glosie”. 794-5

Akuszerka Nowakowska mieszka obecnie Dziewina 34. 721-14

Bielizniarki, szafy, łóżka, stoły, krzesła, biurka, otomany sprzedaje najtaniej Piotrkowska 161, Korczak. 791-1

Chiromantka studiowała w Pa-procesy, kradzieża, szelności, o-broty handlowe, choroby i mi-łosć. Juljusa 18, m. 40, prawa oficyna II p. 418-6

Do sprzedania skład pogrzebo-wy. Oferty w admin. „Glosa” sub „L. L.” 605-3

Dywan do sprzedania. Aleksan-drowska 78, w sklepie. 603-3

Duży pokój umeblowany (z biur-kiem) od zaraz do wynaj-ęcia. Wiadomość: ul. Sienkie-wicza, front, II-gie piętro, prawa strona. 818-2

Do wynajęcia pokój umeblowa-ny z elektr. światłem. Główna 62, m. 47. 807-2

Do sprzedania kanapa, ma-szyna do szycia, szafa, wyzmaczka i różne inne przedmioty. Miłsza 6, m. 16. 809-1

Do sprzedania nadzedł ozy-sty gwarantowa-ny majowy miod, 25 tili nad-stawkami, jedkopcaca, maski, ogrodowe blachy. — Zamielam wosk na włoszczyne. R. Maas, Juljusa 18. 809-3

Juljan Hajndrich zgubil pa-szport polski i legity-mację czerwoną Komitetu bezro-botnych m. Pabjanle. 308-1

Jeden lub dwa piękne ume-blowane pokoje do wy-najęcia Piotrkowska 145, m. 3A. 731-1

Jest do wydzierżawienia ogród-owocowy około 400 drzew urodzajnych na folwarku pań-stwowym Galkówce. Zgłoszenia piśmienne z podaniem warunk-ów należy składać do admini-stracji folwarku Galkówek, 3 km. od stacji Galkówek. Tamże oko-ło 160 litrów mleka dziennie z dostawą do kolejki. 778-2

Kupuj wszelką używaną gar-derobę, meble, bieliznę i najrozmaitsze domowe rucho-mości. — Piace najlepsze ceny. Wehrreich, Benedykta 19 (róg Długiej) front, sklep. 799-12

Kondycje na wyjazd poszukuje rutynowana nauczy-cielka, izraelitka, do jednego lub dwójga daciei od lat 6-ciu do 12. Oferty w „Glosie” sub „P.” 665-1

Karety i powozy do wynajęcia w składzie pogrzebo-wym: ul. Sienkiewicza 30. 807-3

Kinematograficzno kompletne urządzenia na różne światła. Dynamo ręczne na 40 volt z akumulatorami pole-za Biuro „Merkur” Łódź, Piotrkowska 82. 663-2

Ewa Kronmanówna przyjmuje lekcje na lato. Nowo-Tar-gowa 12, od 1-4. 619-8

Frontowy, ładnie umeblowany pokój na 4-ym pię-trze z oświetleniem elektrycznym, centralnem ogrzewaniem, uslugą przy inteligentnej rodzinie izraelickiej — od zaraz do wynaj-ęcia. Dziewina 28, m. 22. 691-3

Juljan Hajndrich zgubil pa-szport polski i kartę czerwoną Komitetu bezrobotnych m. Pabjanle. 714-1

Jest do sprzedania bufet ma-honolowy, z płytą marmu-rową oraz trzy stoliki i 20 krzesel, również 2 lustra i lampy różne. Adres: Piotrkowska 199, 3 wejście, 3-cie piętro na lewo. pan Henryk. 763-1

Kasa żelazna do sprzedania St. Zarzevska 49, m. 15, 1-sze piętro, lewa oficyna. Obej-rzać można od 11 do 11 pół w południe. 761-3

Literat i publicysta, rutynowa-ny pedagog, udziela lekcji jęz. polskiego, stylistyk literatury, historii oraz korespondencji handlowej i biuro-wości. Przyjmuje wszelkie tło-maczenia i korekty z jęz. niemieckiego i rosyjsk. na polski et vice versa. Zgłosić się można od 2 do 4. Szkoła 17, m. 8 front. 243-6

Łożanka, bielizniarka, 6 krze-sel, seł, stół — tanio sprzedam. Cegielniana 64, m. 9. 712-1

Młody urzędnik poszuje matego umeblowanego pokoju ze światłem, w okolicy elektrycz-niej rożniare. Oferty sub „R. G.” w admin. „Glosa” 734-2

Maniura podług najnowszego systemu po powrocie z Moskwy. Zawadzka 24, front, I piętro, m. 6. 764-3

Meble sprzedaje, sypialnie, stoł kuchenny, kanapkę. Gubernatorska 19, m. 19, II-cie piętro. 695-3

Odraz na lato 2 pokoje z kuchnią, wygodami, gazem, elektrycznością, Kwangle-licka 7, stróż wkaża. 587-3

Pianina, fortepiany nowe i uży-wane, wana, reparacje, stro-żenie, przewożenia, zamiana, kup-no instrumentów. Ceny niskie, można na raty. Chodkowska, ul. Sienkiewicza 25. 006-6

Pensjonat M. Wolczaskiej w Poddembim pod Tu-szyńcem, w domu Labuka. Łódź, Cegielniana 86, m. 8, od 12-4 po poł. 571-12

Od zaraz do wynajęcia przy ul. Wolczaskiej 228, 5 pokoi o 16 oknach, z piacem, na szkole lud-owa, oraz lokal dla fryzjera. Wiadomość ul. Piotrkowska 276, u gospodarza. 729-3

Pokój frontowy, ładnie ume-blowany, z elektrycznem oświetleniem i wszelkiemi wygo-dami zaraz do wynajęcia. Orla 6, m. 8.

Fortepian do sprzedania w do-brym stanie. Nawrot 1-3, Suchowski. 713-2

Poszukuj wspólnika z niewiel-kim kapitałem do kupienia składu aptecznego. — Wiadomość: Skład apteczny Dru-ga 6. 793-2

Poszukuj od 1 lipca 4-5 po-koji z wygodami w śródmieściu. Wiadysław Rychter, Widzowska 130. 795-3

Potrzbne od 1 lipca 2 pokoje przyzwoicie umebla-wane, z elektrycznością i uslugą. Oferty sub „M. D.” 823-2

Potrzbny chłopca biurowy 15-16 lat. Zgłosze-nia Piotrkowska 81, Towarzystwo Ubezpieczeń. 793-1

Piękna wystawowa 1-szka do sprzedania. Wiadomość Dr. I. Silberstam, Zielona 11, od 9-12 i od 3-5 pp. 622-3

Pokoje umeblowane dla przy-jazdnych z utrzymaniem tanio. Piotrkowska 145, m. 3A. 732-1

Pełzającą udziela lek-cji, przygotowuje do wszystkich szkół tanio. Wiadomość — Piotrkowska 145, m. 3A. 300-2

Pokój umeblowany w spoko-jnym domu, z elektrycz-nością i wygodami — do wynaj-ęcia. Andrzeja 82, m. 13, od 4-6. 723-1

Poszukuj umeblowanego mie-szkania 2-3 pokoi od 1-go lipca. Oferty w „Glosie” pod „Umeblowany”. 770-2

Pomocnik geometry potrzebny do geometry K. Ja-stkiewicza, ul. Radwańska 3. 709-3

Parski dywan (6/4, na 3/4, tok.) okazjanie sprzedam. — Oferty pod „Dywan” do admin. „Glosa”. 693-2

Rowar damski elegancki oraz męski do sprzedania — Polandzowa 39, m. 6. 925-1

Skradziono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Stofianja Twardowska zgubiła paszport niemiecki, wydany w Pabjanleach. 310-1

Sklep Komisowy przyjmie wszelkiego rodzaju to-wary w komis, nowe i używane. Garderobe męska, damska, dzie-cinna, bielizna, kapelusze, czapki i t. d. Zgierz, ul. Długa 28. 824-1

Szyldy wszelkiego rodzaju od 2 marek kwadratowy lokiet, na szkle od 5 marek. Pomalowanie pokoju od 20 marek, wykonywa 5. Kupiecki, Piotrkowska nr. 18. 792-1

Sala parterowa piękna, o 10 o-knach, z parkietem, do wynajęcia. Wiadomość: Al. Kos-łuski 21, u stróża. 618-3

Gar bardzo dobry, zastępujący masło i sok wiskowy z cukrem, Wolczaska 128, m. 10.

Urządzenia sklepu kolonial-nego i piwiarni jest razem lub oddzielnie do sprzedania, ul. Kilińskiego 195 u gospodarza. 723-3

Umeblowany pokój z elektrycz-nością do wy-najęcia. Piotrkowska 175, m. 0. 771-3

Wazne dla pań. Firanki, haty koronki, kloszowe wa-lansjony oraz wyroby przemysłu Ludowego tanio gdyż w prywatnem mieszkaniu poleca W. Bogucka, ul. Kilińskiego nr. 102 m. 4. 892-8

Wózek sportowy do sprzeda-nia. Polandzowa nr. 39, m. 5. 815-1

Wózek sportowy w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość — Długa 67, prawa oficyna, 3 piętro, lewe wejście, pomiędzy godz. 1-4. 758-1

Wagon dobrze zmasowa-nego przed osmiu laty, znajdujacego się na pl. Konstan-tynowska 108 — do sprzedania. Tamże do nabycia konny sspa-del do zrównywania ziemi i wózek spichrzowy. Wiadomość — Piotrkowska 70, front II piętro, prawa strona. 764-1

Wyjeżdżajac, sprzedam 4 102-ka, maszynę do szycia, stół, krzesła i budnik, Nowe-Cegielniana nr. 40, m. 1. 821-1

Wyajmuje zaraz meble na sto-łowego, sypialnego pokoju i kuchni, sprzedaje duży dywan, lodownię, maszynę do kopolowania i inne przedmioty. Obejrzeć można codziennie od 5-7 Sienkiewicza 28, II trawni, parter. 805-1

Wózek dziecienny, sportowy, prawie nowy — do sprze-dania. Cegielniana 8, m. 3, zgła-szać się przed południem. 693-2

Zgubiono paszport, wyd. w Ło-dzi na imię Jakóba 693-3

Zgubiono paszport, wyd. w Ło-dzi na imię Izaska 694-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi na imię Mendla Koplewca. 710-3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, za № 7353-13, na imię Honocha Pinkusa Majerowicza. 665-3

Zgubiono kartę węglową, wy-daną za № 13136 na imię Antoniego Pkalskiego. 774-1

Zgubiono kartę węglową, wy-daną na imię Gusta-wa Wenske. 772-1

Zgubiono legitymację chlebo-wą, wydaną na imię Adolfa Kefnicha na 3 osoby. 751-1

Zgubiono kartę pieniężną Ko-mitatu dla bezrobo-tych na imię Marjanny Sko-czyłtas. 749-1

Zgubiono legitymację chlebo-wą, wydaną na imię Henocha Glickeksa na 11 osób, Cegielniana 61. 731-1

Zgubiono paszport, wyd. w Ło-dzi na imię Michała Zandolewica. 758-5

Zgubiono legitymację chlebo-wę, wydaną: 1) na imię Ludwika Kowalskiego na 5 osób, 2) Izaska Ajszycza na 7 osób. 759-1

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, na imię Karo-la Mińskiego. 692-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, na imię Her-sze Szajdwasera. 638-3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, metrykę uro-dzenia, odroczenie od służby wojskowej, wydane na imię Jazsa Aja. 639-3

Zgubiono paszport, wydany w Włodawie, gubern. Siedleckiej, na imię Mendla Geler-mana. 650-2

Zgubiono paszport wydany na imię Ieka Selczera w Brzezinaach. 602-1

Zgubiono paszport niemiecki na imię Zachary Pre-gel, wydany w Mińsku. 633-3

Zgubiono paszport, wydany w Pabjanleach i kartę pieniężną na imię Szczepana Kozłara 1 40 mk. 779-1

Zgubiono portfel z 12 markami paszportem na imię Symona Berlinera, ul. Kilińskie-go 124. 777-3

Zgubiono legitymację chlebową na imię Hersza Bjalika na 2 osoby. 814-1

Zgubiono legitymację chlebową na imię Fajgi Bjalik na 3 osoby. 815-1

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Jakóba Feldmana. 816-3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Marjanny Gudem, oraz legitymację chlebową na 5 osób. 679-3

Zgubiono paszport rosyjski wy-dany w Warszawie na imię Róży Zlotnickiej, Za-wadzka 24 m. 6. 795-3